

226
E 28

BAPTISTÆ MANTUANI
SECUNDÆ PARTHENICES OPUS
DEVENTR. J. DE BREDA
1502.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
226 E 28

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
226 E 28

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
226 E 28

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
226 E 28

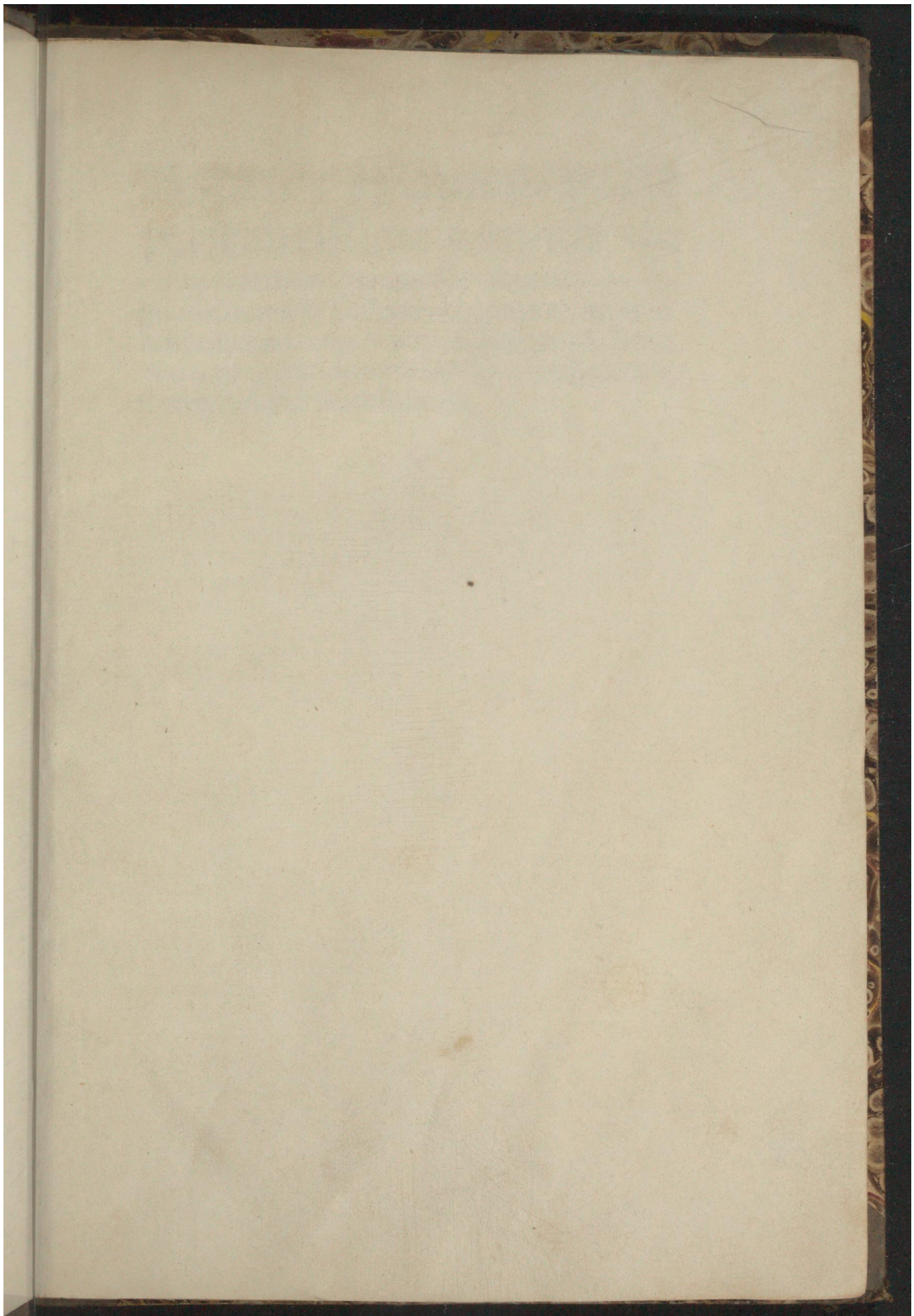

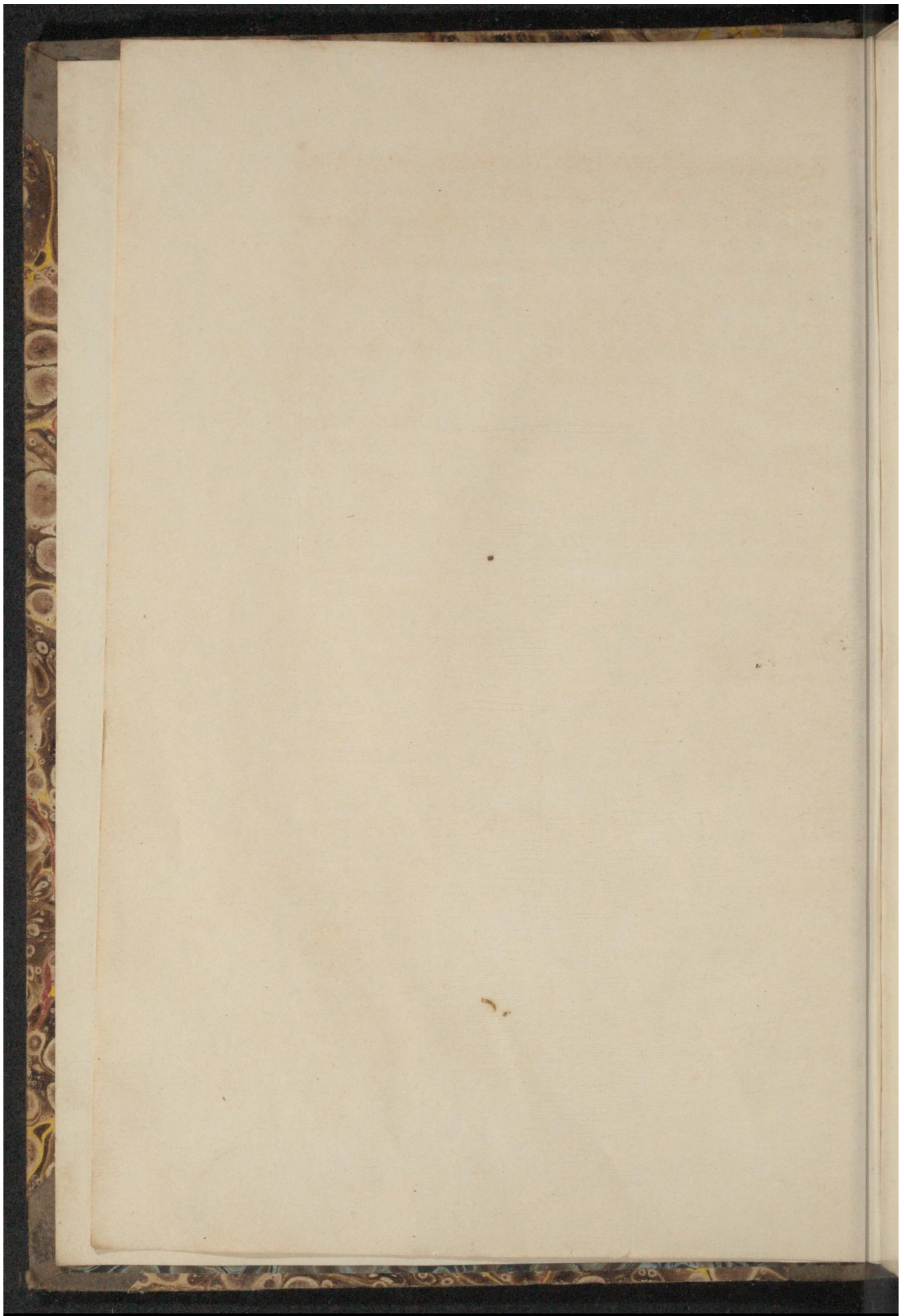

~~D. K. I. 86~~

226 P 2P

N. Kr. 199

Jo. Habulan

**Baptiste Batuani vatis
prestantissimi diuinum se
cunde Parthenices opus: sacrosaneta; diue vier
gnis Catharice passionem heroico carmine il
lustrans: non minus cultum q̄ piū: ad. Dñm
Bernardumbembum patricium Venetum et
iureconsultum peritissimum.**

Clarissimo viro. D. Bernardo Bembo patri-
cio Veneto iureconsulto Frater Baptista Man-
tuanus Carmelita. S. P. D.

Beatissime virginis et martyris Catharine vitam
nuper Romedum tu apud Innocentium Ponti-
ficem maximum pro repu. tua splendidus orato-
ris munus obires heroico carmine complexus su-
opusculum ut mihi videtur pium magis q̄ ele-
gans et immaturum potius q̄ prematurum. Nam mea in te
charitas tuis in me beneficijs excitata dum tuo desiderio ni-
mis ardentem satiffacere cupit p̄termissa diurne lime diligē-
tia et labore corrigendi p̄cipitavit editionem. Sed age placeat
celeritate si non placet eloquio. Quadraginta em̄ et non am-
plius diebus opus absolutum est dum p̄pter estiuum iustici-
um negocijs intermissis curamus ocia canicularia salubriter
cum aliqua studiorum fruge transigere Tibi igitur vir prestā-
tissime liberisq̄ tuis libellus iste dicatus est ante tibi debitus
q̄ conditus muneris tenuitatem poterunt excusare meus in-
gens animus et curta supellex. animi tui modestia ac summa
liberalitas que ab amico paupere rena preciosa non expectat
et de hoc hactenus Viror̄ profecto nec parum miror. de hac
tali actanta virgine in cuius laudes tota catholica certat ec-
clesia nullam ab Eusebio Cesariensi episcopo cū de illis tem-
poribus agit fieri mentionem. Crediderim id accidisse diabo-
lo procurante et tāti viri cogitationes aliorum flectente dux
sanctissime christi martyris immortalis glorie titulisq̄ sempi-
ternis inuideret. Sed quod ille sanctitatis inimicus et publicus
hostis innocentie. f. a indulgentia sua prohibuit chartis inscribi
deus probitatis auctor et assertor sua providentia voluit fide-
lium cordibus annotari. Nulla em̄ virgo post illam incom-
parabilem virginē que est dei mater et hominis hanc opinio
ne sanctitatis antecedit. Nomis eius Etymologia deprava-
ta est a quodam qui eum librum cōposuisse dicitur cui legen-
da aurea titulus est. Fuit em̄ vir ille iudicio meo pius quidem
sed nequa q̄ satis literatus pius in q̄ q̄ diuina congesserit
illiteratus vero quoniam grecis vocabulis latinam: latinis

M

græcam. hebraicis mixtam: nulli veram: omnibus confusas:
obliquam contortam: falsamque deberit interpretationem. At
quæ ita sanctorum nomina dum illustrare putat sua delusus vel
ignorantia vel impudenti temeritate reddidit obscuriora: et
nisi putaretur peccasse per imperitiam putari posset de impie-
tate condemnandus: utpote qui sacrosanctam christi religi-
onem recte interpretationis inuersione voluerit cauillari: et nomi-
num perturbatione sanctis illudere fanatico et somnianti simi-
lis mostrosa verborum deliramenta confinxit: quæ neque ipse quæ
per lab yrinthum tenebrose suæ ignorantie circumactus nenas
illas balbutiebat: intellexit. adeo delirus adeo incompotus sui
ut nesciret et se nescire quæ diceret. Quod si fortasse cuius plus
equo videbor excadescere procor mihi veniam non negari si me-
reor: nam cum considero hinc factum esse ut sanctorum vite contem-
ptui pateant: ut sine risu vel stomacho legi non possint: et eorum
gesta summa veneratõe dignissima scriptoris vitio sic esse de-
formata atque dehonestata ut ab homine latino quæstionis reli-
gioso videantur indigna quæ legantur: si egrefero: si damno: si
conquero: habere me puto indignationis iustæ materiã. De-
buit ille vir id munus omittere quod ad imperitum non pertine-
bat: vel peritos aliquando consulere sicut prudentem virum de-
cebat: vel prius discere quæ docere. nedum ordine prepostero
vult esse magister antequam discipulus nauici hominis nomen in-
curreret sed fortasse putans errorem intelligentie pie volunta-
tis umbrare pretextu factus est in utroque reus et intellectu at-
que voluntate deficiens sibi ignominiam: sanctis iniuriam: si-
dei iacturam: simplicibus ignorantiam: doctis nauseam par-
turiuit. Non igitur Catharina vniuersorum ruina sicut ille
fabulatus est interpretatur: sed vel a catharos quod est purus.
vel a catharizo purifico: vel a catareo defluo. vela cata et ryar
quod est riuus vox illa deflectitur. legimus enim apud Pli.
Nipponem aphyricæ oppidum cuius episcopatum tenuit Au-
gustinus a grecis catarytum appellari quæ riuus et aquis eest irri-
gua. Quoduis horum dixeris recte dixeris. Vera enim semper
cum agnoscuntur in omnibus amplectenda: at in huius-
modi nominibus cum veritas latet ad verisimilia quæ lingue
alicuius peritiam sapiant ab interprete confugiendum est ca-
uendumque ne istius exemplo velut egri somnia vanæ fingatur
species: ut nec pes nec caput vni reddat formæ. Sed iam satis

¶ ¶

de hoc superq; dictum. Et ut totam Parthenicem prorsusque
perlegas vno summam legas intuitu breue subiiciatur ar-
gumentum. ¶ Argumentum Catharina virgo egyptia A-
lexandrie nata. Costo patre: qui fuit ex Lagidadarū familia.
sub Maximiano orientis prefecto vel sub Maxentio Ma-
ximiani filio passa. Nam de auctore passionis ambigitur sed
omnia fere exemplaria que leguntur in ecclesijs Maxentius
habent. superatis et ad fidem conuersis quinquaginta diser-
tissimis oratoribus causam christi tutata ē. diu squallore car-
ceris afflicta longa inedia macerata. durissime cesa. Tandem
post vxoris regie et Porphyrii ducentorumq; militum con-
uersionem contractis rotarum machinis decollata lac fudit
pro sanguine. corpus eius in Sinam montem Arabie depor-
tatur ab angelis.

In eodand. 6. autorū libris aliq; sunt quosdam videlicet vita poete et
opib; qualitas rariū. Intento autorū Et librorū numerū. Vita
poete satis manifesta dicitur ad eum merito dicitur pro quod. Omnia
et ceteri vates de vltimo dicitur qui corpore pūg et forma
uiderunt s; ingenio maxime et ad speciosissimū fuisse p hie
betur. Verū d illud poctū. Non vni dat cura deus
formosus ut idem. Sit simul et prudens ac multa laude
dignus: Cui spere rariū deus huius venerabilis ornat;
Viribus eloquiū quo fit miratur ut vniū. ¶ Vita poete est
hic qui et d prima videlicet parthenice eo q; de virgine refer-
tur d: Parthenice virgo dicitur. Inscribitur autē scda quia
scda. hoc edita et q; de scda virgine rescripta: Catha-
rina ad scda virgo dicitur pro q; propina pūc videtur
inoperabili virgini. Mare scda quia pūpūm tenet
inter virginē ares. ¶ Qualitas rariū d ut autor ipse
protestat. Et nota est. Intento enim impio dicitur et homi-
et eorum quos viderit. Et nota. Vocatur sermone. Et nota
aliquando remissior d q; hie q; magna bella ferocū vno
armis gesta dicitur. neq; id id poete vno s; scda laude
ut q; dicitur vno psonarū rariū habent. ¶ Intento autorū
d rariū vbi et suauitū modū legendū ad d dicitur hie
laude et dicitur suauitū lectio dicitur ut videlicet per
cūscū dicitur virgine dicitur hie et hie vni quia scda
littere p dicitur obseruatiō p dicitur grand scda vita rescripta
tur etiam q; quid dicitur qd dicitur at rariū dicitur
sit ipse vniū p. ¶ Numerus librorū hic d ut dicitur
pūpūm tenent an se poete dicitur attendū impio
nō denegabim.

Fratrio Sap. Mantuani Carmelite theologi
ad magnificum. D. Bernardū bembum patri-
um Venerum et iureconsultum peritissimum se-
cunda Parthenice incipit.

Tomasa ditta fuit
a torquedo
Pete ditta fuit a
rūgudo

Distidis aggressi pugnam: tormenta: rotasque
Atque triumphato victricia bella tyranno:
Detegimus fraudes: et numina falsa deorum

Tomahato hie posuit
a tudphor: arab

Sancta faue virgo tenuem cui carminis orsum
Dangimus: et vento venias ad vela secundo.
Ueridicos cantus non ex helicone vetusto
Porrige. sed christi sacris de fontibus haustos.
Da mihi non hedere non lauri vimine textam
Sed qualem tu diua geris de fronde coronam
Arboris eae. medio quam legitimus horto
Spargere felicem ramis vitalibus umbram:
Et paradisia conobis aspiret a b. orbe
Uera dei soboles eterna potentia patris.
Orbe soporato tellus egyptia noctem
Roziferam induerat: merlusque sub equore titam
Desperio celi nitidos accenderat ignes:
Et niger attollens humentem scorpis ortum
Stringebat iam rura nouis effeta pruinis.
Lum iouis imperio volucres cyllenius alas
Gumpfit: vt ex toto veteres memphisitis in agris
Logeret orbe deos: qui maiestate relicta
Jam sua cedebant nostris altaria sacris:
Inuitaque iugum Christi ceruice ferentes
Nulla dabant responsa palam: sed ceca malorum
Semina iactabant: tacitoque in pectora lapsu
Iurantem humana dolos et opera venens

hic auctor ponit diorakdes
Xpily Costa faue hirma: nūb
Xpily d' dty et aramoh tunc formati
mūb or sub
Paradisus ad ortu volucratib

her e xos epenitua d qua auctor
impla xpositid unxit degeze
frudes don iudines xpositoz
pactra rōndū 7 rōgēgōnōz
corū que taudē d mōre dūicōrā
terme rōpōrābūt / dōrte autē
d mōrte factū dūy qe opa te
nētrād hie fieri solent dōrty
aut sub rōpōrōe et xpositē figurā
naturā d xpositē ortū eiq qui in
octobrē ē verū simile ad ē mēpōs
pōano aut mōrtūm dēgūm dū
ēpētū epe

in

Bentis ad excidium nostrę inspirare solebant.
Quale per insidias gerit inter ouilia bellum
Noctelupus facta pedibus scrobelimina subter.
Tunc ferus auferens manu noua gentibus arma
Suadebat: ferrumq; graui versare tumultu:
Ocia lucanis dum Darimianus in hortis
Ducit: et in regem dum res romana reuerti
Cogitat extinctis regni consortibus vnum
Tunc hecates motus furij Darcentius artes
Vertitur ad magicas: veterumq; ad sacra deorum
Instaurat delubra: nouus scrutatur aruspex
Extra: scelus tentat: quo non crudelius vllum
Legimus a prima nascentis origine mundi.
Viuentum grauidas matrum secat ensibus aluos
Immatura trahens stygijs que destinet aris
Pignora funestos docuit proserpina ritus.
Inuida crescentis fidei successibus omnem
Neresibus sanctam legem tritonis pallas
Implicat: et veris fucat mendacia dicta.
Dixta choris iuuenum venus illecebrosa repugnat
Virginibus sacris: moresq; irridet honestos.
Iueneri Bromius comes: et Silenus: et ipse
Castra mimallonę vino redolentia bacche.
Atq; dioneos furtum per tecta liquores
Jam sine pampineis thyrsis et lyncibus euant
Dittit: et occultos accendit in edibus ignes.
Inuoluebat opum studijs sacrum iuno
Lorda virum geminis: fuluicq; numismatis auras
Verce peregrina: tunicis ardentibus ostro
Solicitans aios hominũ Priuatus olympo
Phibus et ignifero curru: pice nigrior: atra

Pallas ad tutam a tu
tione palide affert ad
quod apparuisse ad V
Lunam et se d. d. d.
tutanda dicit abuda

Versus in ethiopen: flosbus spoliatus: et arcu
 Daphnea sine fronde miser per menia noctu
 Ibat: et ablatum virus pythone perempto
 Quod magnus seruabat onyx spargebat in ipsos
 Nobilium thalamos: quo corda imbuta malignis
 Artibus armabant animos: hinc orta libido
 Imperij: et curis rabies accensa superbis
 Regnandi cupidos facile in scelus omne trahebat
 Talibus addictos operis Cyllenius urget
 Ad mæstius ire domos memphitica regna.
 Est locus egypti bifido qua flumine Nilus
 Delta facit: Nilus cuius celestis origo
 Regna per ethiopum fugiens orientis ab hortis
 Ingreditur pharios septena per hostia fluctus
 Non procul est Styx atra palus: ubi condidit
 In achis inuentum fratrem Typhonis Osirim
 Aedita non procul est in collibus ora supinis
 Pyramidum regio: quarum preciosior orta
 Dicitur a Rhodpe: cuius prestantia forme
 Tot congestit opes ut nobilitate sepulchri
 Uicerit et reges ipsos. Hic Jupiter olim
 Clarus et ignipotens:posito modo fulmine pauper
 Squallidus et torua demissus lumina fronte
 Demonas aduectos angusto suscipit antro:
 Atque sub exesa scabre testudine saxi
 Confedere solo. Tunc sic est iuppiter orsus.
 Humina que toto terre regnastis in orbem
 Non satis est nostro que nos galileus honore
 Exiit in tantas ausus prozumpere fraudes
 Non satis est. pueris etiam contemnimur. omnes
 Nos impune premunt: in nos conuicia lactant

Lauones: mimiꝫ leues: scurrꝫ loquaces.
Falsidicosꝫ vocant. Ergo hæc indigna feremus
Plectotiens lesi semel vlciscemur: inertes
Sic sumus vt viuos nos non intelligat hostis!
Nos perijisse putant: deffunctaꝫ numina vita
Vulgus ait Tempus veniet cum turbine tanto
Christigenas a se regnis libꝫ fugatos
Inuoluam. properate dies. velociter anni
Currite. Ferte cito Bachometia tempora cursu
Interea mentes alijs solabimur egros
Supplicijs. Una nostras in virgine vires
Experiamur erit nostri reuerentia forsan
Dator ab exemplo tali. Catharina superbo
Nostra supercilio damnat simulachra: deosꝫ
Impia subsannat. vultuꝫ elata superbo
Non venerem non Junonem non Pallada non me
Tanta est impietas minimo dignatur honore.
Iuppiter hæc. magno socij fremuere tumultu.
Exiliunt ire: furiarum incendia surgunt.
Et furor ignitis oculis et fronte minaci
Excandescit: vti rapidis cum ferrea flammis
Lamina cyclopum excoquitur flagrante camino
Iuppiter vt vidit graubus commota querelis
Flumina sic iterum sumptis sermonibus inquit.
O Soboles tucunda mihi plutonia coniung
Persephone quando miseri te cura parentis
Sollicitat cita tartareas descende sub vmbra.
Plutonemꝫ roges vnã mihi mittat herinnem:
Tisiphonem: aut Alecto: diramue Megeram
Ipete nata virum: graibusꝫ obnitere verbis.
Sas quibus ille modis possit quoue ordine flecti

Sic pater. hęc responsa dedit proserpina patri.
 O pater. heu frustra furias in tale vocamus
 Obsequium poscit furias sibi Tartarus omnes.
 Nec satis officio faciunt. vix prima Heronem
 Uix Decium fratremq; Lini execrabile sancta
 Deradice genus colubris z verberere duro ^{par. d. f. r. o. d.}
 Corripit. indomite pugnans cum manibus vmbre ^{ad. d. d. d. d. d. d.}
 Vociferant altum lateq; incendia iactant
 Tantus in igne dolor. tanta impatientia flamme
 Flangz ea gentiles animas in tartara iactans
 Non sinit alterna requie mitescere penam. ^{scilicet d. d. d. d.}
 Et modo romanis thalamos stratumq; duobus
 Regibus imperij qui deposuerat labores
 In medijs Locyti vndis componit. z altum
 Figit humi puteos: quantum marpesia cautes
 Ingenti vix mole nouem descenderet annis.
 Altera iudgos recutitq; improba gentis ^{scilicet d. d. d. d.}
 Semina que postq; letali vulnere Christum
 Abstulit antiqua nequicq; lege superbit. ^{scilicet d. d. d. d.}
 Lurat. z ardentis mergit phlegetontis in vndas. ^{scilicet d. d. d. d.}
 Sepius Herodes geminos natumq; patremq;
 Ledit: z insertat candens in guttura ferrum.
 Tercia Chulligenas odij infensa cruentis
 In vada prerupte celso de vertice rupis
 Precipites acherontis agit. versosq; per amnem
 Luctificum trahit hammato per saxa tridente.
 Et iacit in flammis. que defficientia nunq;
 Sulphura depascunt. fumoq; inuoluit z igne
 Sed quid opus pater hic furij: ego iussa capeflam.
 Fare. patris non est fas dissimulare dolorem
 Uade ait ardentis quando Parentius aras

Consulit imperij cu pius sub nocte silenti
Hec responsa dato. Nilum pete: sacra deorum
Restitue: z tanta tibi pro pietate coronam
Accipe: z insignem fulgenti inurice clauum. ^{ill. flammis} ^{sciam} ^{sciam} ^{sciam}
Sic ait: z natę pater inclinatus ad ora
Per mulcensq; caput dextra dedit oscula fronti.
Persephone mandata facit: coruiq; figuram
Induit. z trannans auras pernicious alis
Præterit hammonis templum admirabile quondam
Dum Jouis imperium maiestatemq; colebant
Terrigenę. a libycis quod nomina trahit harenis.
Jamq; tenet sytes facithic breuis vnda vadisum ^{ill. flammis} ^{sciam} ^{sciam} ^{sciam}
Æquor. z est ratibus magnis imperiis Lethys.
Tranfuolat in arumen eterno ardore coruscant:
Que pmit ingentem saxosa mole Ziphęum.
Jam tenet italię littus: lauiniaq; arua.
Intrat ad vrbanos strepitus: celsa q; resedit
Larpei super arce iouis. populumq; patresq;
Et tria despiciens fora post delubra tonantis
Solis ad exortum Romę decora alta superbe
D caput o florens terreni gloria mundi
Dixit. vt excelso tetigisti vertice cęlum
Indigeres oblita tuos gemosq; laresq;
Atq; Jouem z natos demens ad inania Christi
Tam cito degeneras documenta fidemq; nefandam.
Sic ait: z Petrum quater execrata columnam
Traiani que iuncta foro supereminet vbi
Inuolat. z coruus iam desinit esse: breuemq;
Se trahit in nebulam: z Varentia tecta subintrat.
Hoperat: z phębe gelidis argentea bigis
Lollis auentini summo de vertice tollens

Cornua lustrabat rad ijs pallentibus vrbem.
Impius ad magicas redijt Darentius artes.
Combustiꝫ affert cineres infantis ad aram.
Consult expta. vocat manes: z numina lethæ.
Facta vias faciles: z idonea tempora fraudi
Persephone commenta sagax insibilat aura
Pertenui. fibrasq; mouens felicia signa
Fingit: z inuoluit regis caput igne corusco
Subridens: alacri saluunt pꝛecordia plausu
Principis. z totam trahit inter gaudia noctem.
Jam parat ire viam pelago. iam concipit omnem
Trina criam. cretęq; domos. cypzumq; Rhodumq;
Qua zephyris impulsus eat. qua classe latina
Uectus alexandri monstratam annauiget vrbem.
Egregios prima comites de pube quirinum
Deligit. z fulget tirij aurata iuuentus
Uestibus. cois rutilant segmenta lapillis.
Et vagina sinu gladios hiacynthina pulcro
Laudit. z argentum capulis effulget eburnis.
Septima consurgens roseis auroa capillis
Oceani pulcrum caput extollebat ab vndis.
Cum iam compositis ratibus ventoꝫ secundo
Littore ab ausonio soluens pelusia tendit
Hostia: z illustres Pompei funere campos.
Persephone volat ante: fretum spumantibus vndis
Liberat: z placido facilem facit equore cursum.
Non scythicus boreas illis non aphricus Auster
Non oriens Eurus potuit spirare diebus.
Uix sua sub leni crispabat tergoza pontus
Applaudens zephyro. z sceleri se accōmodat equor.
Optimus interea mentis deus auctor honestę

Atq; publice custos ne regia virgo
Circumventa dolis subito labatur ab alto
Pronet. z celeri tradidit mandata ministro
Ille per immensos celi glacialis ab ortu
Labitur anfractus. penetransq; per aurea tauri
Cornua pleiadum flammis restringit. z ipsos
Pterit Errones septem. triuq; sub orbe
Accipit exiles raris ex ignibus artus.
Regia progenies cultu redimita pudico
Inter socraticos z quos academia quondam
Stoasq; cecropis libris de fontibus hausit
Claustra latet modico pictę testudinis antro.
Atq; voluminibus legum stipata duarum
Abstrusos animo sensus voluebat. z acris
Ingenij vegetas acies figebat in omne
Quod tenebris enigma latet. mysteria miris
Inuelata modis visu penetrabat acuto
Quicquid ad ornatum fidei exemplaria sanctę
Brega ferunt animo vigili condebat. z omnem
Assidui frugem studij quasi fertilis agri
Primitias quasi collectum de sordibus aurum
Et quasi fulgentes gangis de puluere gemmas
Rasaq; panchei duro de cortice thura
Roboris. z pinguem torto de caudice myrrham
Ad Christi delubra ferens Cape summe deorum
Munera dicebat. primę cape dona iuuentę
Quę tibi per steriles apis hęc tua colligit agros
Primus Abel pingui coluit tua numina sacro.
Delchisedech panum calathos z cymbia bacchi
Obtulit. Habraamus dulcem sua gaudia natum
At nos sincere tibi virginitatis honores

epitho sumaldm

Stoas q; a ff potho
vini ff potho on hall

mystria G. George
v. ch.

Collectosq; pia de sedulitate legendi
Offerimus flores: nostra hęc tibi munera sunt
Regia: dum tales voluit sub pectore curas
Et fugiens animo terras: celestia virgo
Logitat ecce nouę lucis micat igneus ardoꝝ
Atq; repercusso paries splendoꝝe coruscat.
Auratę ^{plena} micuere trabes: micuere columnę
Et subitis visum flammis arderelacunar
Fluncius ^{ignis} emisso nitidis e nubibus ore
Regia progenies dixit. quia concipis alto
Lorde deum concessa tibi consortia diuum
Pone metum: securam eas intellige voces
Ille ego qui marię sanctas orator ad aures
Ante fui: tibi de summo modo mittoꝝ olimpo.
Nam tibi post illam primi debentur honores
Inter virgineas acies ^{hinc} albentia castra
Scis veteres odio lucis studioq; malignę
Dentis z imperij vanęq; libidine laudis
Dissentire deos christo: z molimine magno
In mores certare bonos: nec posse nitorem
Ferre pudicię Clymenes corruptoꝝ apollo
Přessit aristei matrem. nymphamq; Dionem
Jupiter ^{illa pueri} europam. Danaen. Alopida. Ledam
Atq; Lycaonidem. Daiam. Bacchiq; parentem
Falcifer oceanı natam. Dınoida Bacchus.
Persephonem Pluto rapuit. simoentis ad amnem
Congreditur Venus Anchisę. thetidosq; cubile
Pelleus incestat. rector neptunus aquarum
Phorcida. Dedalidem fraudis furumq; magister
Mercurius. Venerem Bauoꝝ. z Pallada frater
Polluit: Endimyon vulru. Pan vellere lunam

lucius... dny zoud durb by dny ghu

Iustus Cererem. Nulla est sine labe deorum
Progenies. nisi forte suum que plangit Osirim
Inachis a rguto pellex iunonia sistro
Et tibi virginitas istis odiosa parauit
Insidias. in te longinqua a Thibudis vrbe
Et coniurata descendunt p̄gia memphi.
Nulla sub indigno virtus est principe tuta
Nulla sub incesto castis est gloria rege.
Nam vicijs probitas semper contraria pacem
Nescit: et hostiles dextra leuaq; cateruas
Sustinet. illatosq; parat se semper ad ictus.
In virtute labor. sed in ipso certa labore
Dona: fit ex operis merces. eterna resurgit
De sudore quies: et de meroze voluptas.
Non habet ex omni numero plebisq; patrumq;
Victricem nisi qui potuit certare coronam.
Et multis certare datum: sed vincere paucis:
Atq; coronari et celebres vectare triumphos.
Quare age surgentes audaci naue procellas
Rumpe. per aduersos aperi tua carbasa fluctus.
Nec flantes horresce notos nec murmura ponti
Irato te crede mari: prozamq; parentes
Ad celi conuerte vias. reget ipse per vnda s
Lemonemq; velumq; deus: puppimq; tenebit:
Nec sinet in scopulos fragilem tranare carinam.
Semper olympiaca terram speculatur ab arce.
Et quoscunq; operi vidit se accingere sancto
Flumine presenti deus adiuvat. odit inertes.
Pugnam inuade: deo nihil aspirante timenduna
Nuncius hec. humili facio dia virginis ore
Sic responsa dedit. Vobis ego numina grates

Non si vel totidem linguis quot dicitur Argus
Luminibus vidisse loquar: persolvere possim
Omnia vos homini vitamq; alimentaq; vite
Vos datis: z celi vos inspiratis amorem.
Blandicijq; rudes ad contemplanda leuatis
Astra animos: z opes vestras monstratis in ipsis
Ignibus z celi ornatu mundi q; decore
Perpetuo: nostrę ne forte libidine mentes
Selutea immergant nequeantq; attollere frontem
Ad cęleste bonum: nostrę vos cura salutis
Solicitat: nec nostra diu durare potestis
Damna pati: veniamq; datis peccantibus vltro
De prope lactentem charisq; parentibus orbam
Antepuellaris q; vos agnosceret etas
Lum neq; fabar adhuc vos suscepistis alendam
Propterea nunq; diuis ego thura piandis
Vlla deo: nunq; fumantia vidimus exta.
Sola dei mihi cura satis. mea tempore ab illo
Virginitas addicta deo: votisq; vocata
Palma triumphalis pugne: qua sanguine fuso
Testif. cata thronum christi super astra venirem:
Discererq; choris superum: sedemq; beatam
Aetherea sortita domo regna illa viderem
Aeternis congesta bonis: visuq; tuerer
Perspicuo quod certa fides sed nubila monstrat
Est amor iste furor: quo tempore saucia longo
Flectar z ambrosiam sitio: tantusq; medullis
Ardoz inest: tantus cęli calor ossibus hęsit
Ut mors nulla queat mihi formidanda videri
Sed iucunda magis. Cur non que pertulit Agnes
Ipsa feram cur non Agathes imitabile farum?

Lucia culus erat: neq; mens neq; fortis: q̄
Uicit: z istarum felix trinacria palmas
Uudit. Anastasie tellus romana triumphis
Gaudet. ad istarum laudes z premia curro
Tu modo qui celo frueris diuine minister
Hec offer mea vota deo. si fauerit omne
Dulce mihi certa men erit. pugnamq; diemq;
Arbitrio legat ipse suo. sic fata nitentes
Uerti humi assurgens oculos. Senunciis albam
Colligit in nubem. sparsisq; per atria succis
Ambrosie. dulci repetiuit sidera cantu.
Jam vada Carpathie sulcans Darentius vnde
Littus Alexandri z phariam procul aspicit arcem
Atq; ait o magni salue pars tertia mundi
Aphrica. romanam fausto precor omine classem
Aspice. z auspicijs diuum mea vota tuorum
Prospera sint. saluete dei saluete penates
Indigenę: quos religio longęua parentum
Excoluit. sacros venio laturus honores.
Sancta sequor mandata Jouis ritusq; reposito
Diuios ad templa deum. dum talia fatur
Pręuolat ad portum remis ventoq; secundo
Lymba leuis: volucrem cursu que vinceret eorum.
Summaq; vix recto fugiens mouet equora lapsu
Fama per egyptum p̄tentaq; littoza ponto
Hunciat aduenisse rates ex vrbē latina
Aduectumq; freto romani regis alumnum.
Luncta magistratus lucem posuere per illam
Publica. pelleri priuata negoc. a ciues.
Festa dies agitur. nitidis vrbana iuuentus
Vestibus. z multo testantur gaudia cultu.

Turba coit: pictis oneratur puppibus equor.
 Durice vela rubent: adiant amplustria cocco
 Ducitur elato gradiens Parentius ore
 Splendidus et gemmis et multo lucidus auro.
 Ausonij libyciq; simul glomerantur vtrinq;
 Sistra sonant. altis lucent in turribus ignes
 Venia fronde virent: et odoro gramine portę.
 Altera lux ortum Casij de vertice summo
 Extulerat solem. cum rex tam squallida multo
 Tempora situ iubet ornari: veteresq; per aras
 Purpureos spargi flores: et rite parari
 Danda Ecatumbę que sunt animalia sacro.
 Christigene soliti crudis pręda esse tyrannis
 Contremuere metu: et multi periere Syenem
 Thebesq; lares: et Lyrenaica regna
 Aethyopumq; domos et litora gentis Erembe
 Sicut vbi mites aquilam videre columbe
 Nare per aereos tractus. nec pingua rura
 Nec placide retinent epule. timor omnia vincit.
 Pars latet vmbroso saltu: pars alta volatu
 Tecta petit: pars montanis caua saxa latebris:
 Et pennis percussa sonat pernicious aura.
 Tunc est cepta coli regio deserta. solumq;
 Solibus exustum assiduis. et rura venenis
 Incluta: et arentes terre sitientis harene.
 Soliuagus vastam petijt cum Paulus eremum
 Dispidus et fuluę tectus velamine palme.
 Luius ad ignotas veniens Antonius ades
 Incidit in satyros. mox flebile corpus amici
 Condidit. et siccis vitam traduxit in aruis
 Inter harenicolas colubros et squa leonum

S i

Semina.graminibus vascens z fluminis vnda.
Templa coronantur fertis. z fumibus actis
Barbara suspendunt aulca sub aspide curua.
Pinguia mittantur docti per rura ministri
Quę vicina bibunt piscosi flumina Flli
Atq; papyrifera dulcem Tritonidis vndam
Et qua se viridi Darcotis harundine cingit.
Adducant delecta bouum qui corpora centum.
Interea cultros patherasq; z thura sacerdos
Expedi z sacras longo locat ordine vestes.
Antea neglectus meliori pascitur Apis
Gramine. z extento iacet ad p̄sepia ventre.
Jamq; dies solemnus adest. mugitibus aure
Per fora perq; vias vrbis per compita clamant.
Aera crepant: clangore tubę complentur acuto.
Consequitur vulgi strepitus turbeq; frequentis
Burrur. z inflato resonat caua tibia buxo.
Clarus ad illustres graditur Darentius aras:
Et circum pellea micant romanaq; pubes
Angelicis alto voces sub corde volutans
Costis: adesse videt speratę tempora pugne.
Et quanq; immota maneat sententia mente
Atq; adamantęis vinclis frenata libido
Inuita ratione scelus non audeat vllum
Ora tamen meditans duri furibunda tyranni
Atq; graues pgnas horret: ceu saxeæ moles
Aulsa freto z circum salientibus equoris vndis
Uapulat atq; tremit. sed non vestigia mutat.
Dumq; animus tanto curarum impellitur estu
Non procul eccedunę vultu incessuq; verendo
Femineę species adsunt. quarum vna Lybelle

Per similis turrita caput stellata q̄ frontem
Igneus ore color possit qui pana referre.
Per fora peruolitant nebule: gyroq; volucres
Aereo ludunt z versicoloribus alis
Beuora venter habet. pictasq; per equora puppes.
Squamiferiq; greges flexis per cerula caudis
Arrectisq; natant spinis. ludoq; fugaci
Per scopulos z saxa volant viridemq; per algam.
Inferius campi herbosi: curuataq; ripis
Flumina z excelsi nemorosa cacumina montis
Vertice inequali: pecudes: humanaq; tecta
Atq; per incultos saltus atq; inuia rura.
Auriti leporis z flexis cornibus errant
Dorcades. z timidi damme ramosaq; cerui
Cornua tollentes vacuis spaciuntur in agris.
De rerum natura parens: que virginis ora
Dulcibus amplectens vlnis. Quid mergeris inquit.
Filia tot curis z sollicitudine tanta!
Contemplare meum decus z mea maxima regna:
Sancta q; de nostris opibus velut ante solebas
Expulsis animo curis solatia carpe
Terra: fretum: nubes: flammę: versatile cęlum
Luncta meis subsunt regnis. ego cuncta guberno:
Elige de tantis. aliquid quod mulceat egram.
Quid tuus hic mero: sibi vult: quid dulcia miris
Pallent ora modis z quo tua forma recessit!
Pone deum curas. diui sua sidera seruent:
Ambrosia viuant: z delectentur olympo:
Terra subest homini: terrena negocia tracta.
Nec fines frustra humanos excedere tenta.
Tu ne potes volucrum per iter trannare: sub vndis

S i

Degere: et obscuris inter delphines in antris
Sirenes ubi sunt et inertia corpora phocæ
Ut tibi per spelæa maris per lustra ferarum
Sic quoque per cælos inter consortia diuum
Legibus æternis vita hospitiumque negatur.
Nec fas est homini cælum sperare. deorum
Regna cupis: sedemque tibi promittis olympi
Lum neque brutorum latebris assuescere possis
Omnia limitibus. certis ego sola diremi.
Quos transire nefas. ea vota superflua pone.
Sit tibi cura decor. tua sit tibi cura venustas
Ingenio condita meo dum fingere tento
Lallio pes oculos. et virginis ora Medusæ
Utere delicijs. et ne contemne iuuentam.
Necte finge deam. sed te mortalibus æqua.
Sic natura parens tristem solata puellam.
Altera que tales paulum contacta loquelas
Hauserat et vasto gressum suspenderat astu
Affuit: Aurati crines. frons lactea. fulgent
Lucifero similes oculi. rubicunda colorat
Lactentes auroza genas: per eburnea colla
Lesaries emissa fluit. toga cætera vestit
Aurea que tracto verrebat sarmate campum.
Celestis nitet ore decor. sparguntur odores
Ambrosij. credique nequit mortalis in illa
Spiritus: aut numen vel non sine numine imago.
Textus inaurate chlamydi descensus ab aëtris
Prolis olympiæque stygios ingressus ad amnes.
Ignea linguarum species: qua spiritus ingens
Intonuit super ora virum. montisque relicto
Vertice sideream chrystus remeabat in arcem.

Victor. et euulſe cæco plutonis ab antra
Patrum animę niueis indutę nubibus ſbane
Aera per liquidum. terram prædatus z Orichum
Rex ſuperum tali repetebat regna triumpho
Gratia nomen habet. cuius præſtantia formę
Naturę exemplo viſa obſcurare decorem
Non aliter q̄s ſol maiori ſidera luce
Umbrat. z exorrens alios exterminat ignes.
Nec igitur ſicorſa loqui. Quid virginis alcum
Deiſcis in terras animum natura ſuperbo
Læca ſupercilio rerum te inſana parentem
Dicis. z ignoras a quo tua venit origo.
Nec noſti genus ipſa tuum. tua ſigna ſequuta
Hicomachi proles ſtellis erymanthidos viſę
Nauigat ammiſſis. z naufraga ſepius arctas
Flante procelloſo borea ſymplegadas intrat.
Nanq̄ aliud vitę genus immortalis olympo
Noluit eſſe homini. ſed nec te credidit ornam
Nec me vidit inops lucis: mutabile corpus
Contemplata deum ſicco pertransiit ore.
Auspicijs hanc viſq̄ tuis peruenit ad oram.
Dic ſua ſopito detraxit carvaſa vento.
Dic vbi ſi noſti comites: primęuaq̄ chriſti
Laſtra. triumphalesq̄ viri. qui ſanguine claras
Emiſere animas. z qui vicere tyrannos.
Subiecere deo populos. tibi ſola reliqui
Lorpora z immundos cineres z tabida membra.
Ipſa coronata ſ cęleſti lumine mentes
In ſublime tuli. Quare iam deſinere nugis
Talibus illuſtres animos inuoluere cęca
Nube tuę noctis. verſis ita fata recessit

plutus 2. et lucifer

Pallibus: ac plutei lato natura sub orbe
Virginis in thalamo fertur liquisse pavorem.
Luius vt agnouit fraudes abscondit a morem
Bratia discedens eius qui frangeret omne
Virus. et auxilio ceptis ingentibus esset.
Protulit ora pavor gelide sub imagine mortis
Pallidus: et curuo contractus pectora dorso:
Lecus. et elinguis. trepidus. vic ossibus herens.
Dentibus exartis trunca deformia nare
Dra gerens: et crure labans: et frigore torpens.
Luius vt horrificam effigiem stygiumq; colorem
Ecce tūdineos virgo perterrita gressus
Vidit ab aspectu monstri conuersa recondit
Lumina: et admoto texit velamine frontem.
Tum validis ardens animis alacriq; iuuenta
Strenuus et grato pretendens ore pudorem
Virgineum pictasq; ferens in pectore flammis
In medium prorupit amor: cornumq; repertam
Lorripit: et monstri repetito verberet erga
Pulsat: et iniectis agit extra limina plantis
Uociferans: et fuste petens caput ora manusq;
Non secus ac fertur si vera est fabula quondam
Infernum domuisse canem Lirinthius heros.
Calcitrat et manibus tensis auertere cornum
Fititur et faciem monstrum defendere ab ictu.
Acrius instat amor: tetrog; in puluere versum
Execrat indignans: limoq; infigit aquoso:
Dembraq; cenoso sepelit moribunda sepulchro.

Secunde Parthenices liber. ij.

1 Acrior et pulsa victrix formidine virgo
Ocyus ad templum famulis parat ire vocatis

Nec mora festinant omnes et sedula nutrit
Jam longeva ligat crines et virginis ora
Pallida nocturne fumoque afflata lucerne
Materna pietate lauat: celeresque ministræ
Sepositas vestes adhibent: tyriumque ruborem
Induit: argento limbus circumdatur albo:
Et caput aurato nitidum vestitur amictu.
Jam delubra subit: lucent ardoribus aræ.
Dugitu caua recta sonant: strepit undique murmur
Plebis et astantum. Solio Parentius alto
Bedit: et elato turbam circumspicit ore.
Regia progenies medium progressa per agmen
Dor oculos in se populi conuertit: euntem
Dirantur ceduntque via: pellica iuuentus
Nomina romanis elus patriamque domumque
Auribus admoti narrant tenuique susurro.
Illa mouens gestu pectus faciemque venusto
Scandit: et intrepido premit alta sedilia gressu:
Et vicina truce sic est affata tyrannum.
De tibi Parenti solitam preferre salutem
Admonuit regalis apex: summusque paternæ
Maiestatis honor: pietas violata repugnat.
Nam colis hæc simulachra deo peritura relicto
Qui tibi solus opes tantas romanaque patri
Regna dedit fecitque maris terræque potentem.
Nec fuit istius tanti tibi muneris auctor
Iuppiter egiochus cretæo pastus in antro
Dortalis quondam vite modo lumine functus:
Sed neque post Petri vocem documentaque Pauli
Roma deum nescire potest: sciuerit Philippi
Et pater et natus: quos funere sustulit atro

limbus. lufil.

egiochus et capod...

di h. h. p. cl. d.
Illa hominum suprema lues grauiore ruina,
^{ubi h. h. p. cl. d.} Raptus ad interitum Decius. millesimus vrbis
Annus erat. Tum Roma suos solēniter ortus
Aegit. ⁊ accepto celebrauit festa tonanti.
Tunc fuit imperij Christo sacrata potestas
Et tandem sub iura dei translata: piamq;
Tum primum sortita fidem. tunc pulsa deorum
Vana superstitio romani a limine regis.
Non satis est quod mille Ioui seruiuerit annos
^{h. h. p. cl. d.} Et phlegethontē se subiecerit vmbis
Gens longo romana iugo. tuleritq; superbum
Imperium stygię gentis noctisq; profunde
Flubila. Nunc iterum iuuat ad damnata reuerti
Sacra deum. parere putant prestantius Dicho
^{di h. h. p. cl. d.} Quam superis. diuina pudet mandata vereri
Delectant inferna magis. nunc tartara gaudent.
Nunc furie exultant. posita nunc Cerberus ira
Votibus alludit caudę. nunc pectore toto
Dulcia ceruleus carpit solatia Pluto.
^{h. h. p. cl. d.} At superum corda egra gemunt. humanaq; damna
Dallida mutato deplorant numina vultu.
Conqueritur mater ^{naturam} natum sparsisse cruozem
Innocuum frustra. passum tot vulnera frustra.
Desine Parenti superos offendere tanta
Impietate. Scelus Rex o romane quid audes
Supplicij dignum eternis. Iliōis orbem.
Tantaleamq; sitim. Licij tormenta. labores
^{h. h. p. cl. d.} Sisyphios. ipsi quidem hęc noua sacra litantur
^{di h. h. p. cl. d.} Jam tibi decernunt stigię tua numina manes.
Histonio ridenda seni. Lur cęde cruentas

histonio a d. 1.
rom.

Lurantis delubra bouum mugitibus implet.
Tu ne deum tali credis placare tumultu?
Tu ne Iouem fortasse putas renouare sepulchro
Lantibus his: Quæ te cepit recordia nate
Lefaris vt fieri credas boue numina cæso
Dicitia: te miserum falsis oracula ludunt
Larmibus. non hac emitur romana potestas
Religione pium christi clementia regem
Nec ad scepra vocat. mundas qui sancta per aras
Donaferat. qui reliquias ionis atq; deorum
Conterat: & pulsis noua suscitæ orgia bobus.
Quid templi molem hanc magnam miraris & arcus
Atellure procul tanto se attollere flexu?
Nec hominum fecere manus. magis aspice mundum.
Hoc opus immortale dei. Tua numina gaudent
Bobus. at unum mensi verus dominator olympi
Iusticia pietate fide. quas. iuppiter odit
Dona deum magis ista iuuant. sine cede litandum est.
Sic ait. ille magis vultum quam verba loquentis
Admiratus agi iubet ad regalia tecta
Seruariq; locis intra penetralia clausis.
Mente scelus duplex agitans temerare pudorem
Et violare fidem. pacis iam federe fracto
Belli feruor adest: dant pugne classica signum.
Persephone regem stimulis irritat. & acres
Lum venere accendit circum præcordia flammæ.
Uritur impatiens cæci Darentius ignis.
Mens fugita sacris. & amata ab imagine raptus
Figit humi frontem & curis immergitur altis
Absentemq; animo videt alloquuturq; puellam

Et furit: vt quotiens letali faucia t^o
Lerua per idcos querit medicina saltus
Dictamq; comam viridemq; que vulnere ferunt
^{compta} Danfa fuget: diramq; auerrat corpore pestem.
Lincta satellitibus tali nil territa casu
Ducitur: ^{leatharum} et domine sequitur vestigia nutrit^{is}
Perq; vias urbis perq; omnia compita clamans.
Reddite: quo mitem dominam crudelibus armis
Protrahitis: nutrit^{is} ego sum. cunabula prima
Ipsa gubernavi. nostris adoleuit in vlnis.
Ubera prima dedi. dulcem mihi reddite natam:
Quam mihi vir bimam mater iam proxima morti
Tradidit: et lachrymans erit hec tibi filia dicit.
Reddite nutrit^{is} domina m. vel pignora matri
Vertetuos in me vultus o nata. tuamq;
Altricem conuersa vide. mihi esse solebat
De sine dulcetibi. nostros oblita laboris
Non audis ^{rimas} lamenta parum nec lumina flectis
Lumina que tantum Costus que mater amabat
Lumina sancta domus solatia magna relicte.
Tu ne putas sine te caput hoc et anilia membra
Possediū superesse: simul moriamur vt vna
Viximus. et tumulo pariter condamur eodem
Flebat vt inuadi cernens a vulture ^{lactis} nidos
Lactentes imbellis oloz predatoz aduncis
Unguibus et duro discerpit viscera rostro.
Flet pater. et viridi queritur proiectus in vlna
Imq; propinquabant tectis: cum regia virgo
Lumine clementer verso charissima nutrit^{is}
Dixit abi solare domum: sociaq; saluta.

Non ego sum limen posthac visura paternum
 Euoco: ad superos .vos z terrena valete
 Hospitia. obsequijs inopum dodzante relicto
 Partibus equatis mihi vos succedere mando.
 Sic abiens satur luctu domus omnis acerbo
 Soluitur. z mesto pallet vicinia corde.
 Luget inexhausto lachrymarum flumine nutrix
 Anxia: z immotis manet ipso in limine plantis:
 Crudelemq; vocat regem z crudelia tecta.
 Diripiunt aulea nurus: tristesq; ministri
 Ferrea conuoluunt bifores ad limina valuas
 Desertę signa atra domus. suspiria totis
 Aedibus alta sonant: eger tenet omnia meoz
 Interea sancto metuens Latharina pudori
 Atq; sciens quali regum impetuosa libido
 Ferueat affectu tali prece numina pulsat.
 Sancte pater sancti genitor castissime nati
 Lernis vt abrupto lupus insidiatur ouili
 Hanc extorsit ouem cecoq; inclusit antro.
 Jamq; aderit: iamq; inuadet ioue plenus: z omne
 Attentare nefas adiget venus atq; cupido
 Nil superest opis humane: via clausa salutis
 Undiq; terrene. tua sola potentia nullis
 Laudatur obijcibus. nostro succurre dolori.
 Atq; pudicicie vento rege vela secundo.
 Audijt orantem cęli regina puellam:
 Et se qualis erat primi post tempora partus
 Obtulit: infantem niueis complexa lacertis
 Tecta sinum bisso gradiens in vestibus albis
 Et croceum capiti serum de vellere tegmen

C H

Quod viridi premitur strophio. cum virgine fatur
Plena venustatis procera iuuenicula virgo
Stant vtrinq; leues anime. quas Iride vestit
Multicolor nubes. pingitq; simillima nostris
Quibus ora. pares decor imbuat aureus alas.
Et sic orsa loqui. tua me suspiria virgo
Deduxere polo. ne sollicitere. pudoris
Sum tutela tui. Sed quo securo quiescas
Tolle manum. sibi perpetuo te copulat infans
Connubio christus. nurus es mea. pone timorem
Sic ait. et fuluo digitum puer induit auro
Quod moriens seruabat adhuc: quod clausa sepulchro
Immortale tenet diuini pignus amoris.
Hic neq; S. nos itace sequimur figmenta corone:
Vlla nec in nostro tegimus mendacia versu
Vera sed amplectens rei miracula geste
Historia inq; canens fidei monumenta reuoluo.
Etiam turba deum sacris dimissa peractis
Lum celerat sonia pelago delatus ab vrbe
Puncius enarrat regi diademate patrem
Deposito regni sceptrum cessisse Salero:
Lucanosq; lares tacitq; silentia ruris
Et nemorum suaves ymbra: vbi mobilis aura
Temperat ardentem placidis affatibus estum
Preposuisse graui imperio: et splendoribus vrbis.
Aruaq; et alcinoi tutam legisse quietem.
Atq; per irriguos fontes et florida prata
Durice neglecto tristem oblectare senectam.
Leticiam subitus dolor occupat. ora tyranni
Plumbeus in uo luit color. et paruere latentis:

Ingentes animi fluctus sculqz dolores
His curis extracta venus: furoz auctus z ira
Acribile tunc met. nutritqz in pectore virus
Persimilis pullo qui dum inconsuetat recusat
Frena pati: rodit morsu indignante lupatum.
Post epulas largo paulum exhilaratus hiaccho
Captiuam iubet adduci: spectacula mensis
Rex petulans lasciuia volens pꝛebere secundis.
Illa solo fixis oculis vestigia lento
Larda mouens gressu prono regi annuit ore.
Luius vt effigiem claram videre decusqz
Indolis egregie tenuere silentia cuncti.
Et triuiam vidisse putant aut ora minerue
Ad quam rex solio paucis ita fatur ab alto.
Dane deum nostras tenuerunt orgia mentes:
Nec potueret tuis adhiberi vocibus aures.
Dic age nunc quando positis conuiuia curis
Leta voluptates animozum z gaudia poscunt.
Aede genus patriamqz tuam nomenqz paternum
Illa manū crucis instar agens sic incipit ore.
Non ego iactandi studio primordia gentis
Clara mee referam titulosqz z nomina: quando
Rex romane iubes: genus est illustre meozum:
Maiores etenim sceptrum gessere: mea qz
Sunt reges in stirpe decem: Lagus omnibus auctor
Primus alexandri miles qui condidit urbem
Et que regna vides. z alexandrea vocauit
Dignia post celebres pugnas alicqz labores
Huc venit cum rege Lagus: ptolomeus ab illo
Fascitura vili proles generosa parente

Sicut ab exigua descendit origine flumen
Daius. hic egypti libyes arabumq; potitus
Imperio quondam. mansitq; in stirpe nepotum
Ducentos quadraginta super nisi fallimur annos
Ast vbi romanam superis extollere gentem
Et libycas visum bellis ardentibus vrbes
Vertere mutati reges. Tum regia proles
Interijt. tunc arua meus vicina tenebat
Aethyopum campis atauus prefectus Erembis
Dux animis armisq; potens. regiq; propinquus.
Sanguine supremi vigilans custodia regni.
Qui postq; sero audiuit sublata suorum
Sceptra dolens longe ethyopum secessit ad vrbes:
Et persepe pater regine Landacis. illo
Contriuit ductore vagos garamantas z acres
Basilum populos: arabumq; per equora classem
Duxit: z Indorum spolijs remeavit honustus.
Ruartus ab hoc Costus genitor mihi doctus z ipse
Bilitiam: verum patrie telluris amore
Ductus ad antiquos redijt cum prole penates:
Argentiq; tulit secum graue pondus z auri.
Tandem huc aduectus. lectum mercatur z agros.
Atq; clientelis clarus fama; parentum
Primus in vrbe fuit romana. q; castra sequutus
Semper in ausonijs tenuit fortissimus armis.
Hinc genus ipsa traho patri nata vnica Costo
Et generis tanti soboles ego sola super sum:
Multa dies alios lögnaq; sustulit etas.
Hac est orta patrum soboles hac desinet vrbe:
Sic genus z patriam nosti nomenq; paternum

At postq̄s vita functi cecidere parentes
Ne lasciua meam macularet inertia mentem
Ad studium duplex curas ⁊ pectora verti
Fonte salutare christi suscepimus vnda:
Et mea lustrali deus abluit ora lauacro.
Ipse vir ipse pater castum sacrauimus illi
Corpus: ⁊ elabens anniis velocibus euum:
Hec mihi prima salus teneris me Costus ab annis
Tradidit eloquiū studijs. ⁊ misit ad vrbes
Lecropias. vidi thebas dirceaꝗ ⁊ rura
Ætica regna solū pelopis lacedæmona claram
Legibus: ⁊ quondam bellis ac Marte potentem
Atq; Therapneos saltus heleneꝗ penates
Dinoisq; domos: præruptaq; saxa corinthi
Et Rhodon illustrem phebo statuamq; superbam
Darmozea: ⁊ lyndi sacris atq; Herculis ara
Vidimus ⁊ delphos dodoneasq; columbas
Lortinam tripodas phebi pythoniaq; arma.
Eycladas ⁊ thraces troianaq; vidimus arua
Atq; omnem lycij graia rate legimus oram
Littoris: ausonijs mox præceptoribus vsa
Facta tue gentis didici: totumq; latinis
Viribus ⁊ bellis attritum ingentibus orbem
Regna Britannorum Germanorumq; superbam
Progeniem: scythicas alpes hircanaq; longe
Littora: ⁊ Euphraten: nabatheaq; rura. Syenem
Et libycas arces: ⁊ qua iuga porrigit Athlas
Daximus inuasit romane gloria gentis.
Lefareos proceres ⁊ quarti secula regni
Atq; tot illatam crudeli vulnere mortem

C iij

Principibus legi mores et furta deorum.
Et tandem mihi esse dies mutabilis qui
Dæmonas esse deos et totum ambagibus orbem
Constat in errores ductum: nulla mque saluti
Esse viam nisi per christi documenta fidemque:
Sic arabum libri sic vult iudea vetustas
Sic quibus et vestri credunt cecineres bylle.
Quo magis admira vos qui terraque marisque
Regna gubernatis: quorum mutabile vulgus
Ducitur exemplo tam claro errore teneri.
Et tanta simulachra deum ambitione tueri:
Et statuas horum diuino extollere cultu
Quorum vita fuit scelerum sentina. Quod Jo
Nostra. quod ichneumon. et quod latrator Anubis
Accipiter felles Bos oxyrhynchus et ibis
Flumen habet: taceo martem phœbumque iouemque
Quorum tanta canunt vestri miracula vates.
Hi stygios ideo metuunt iurare per amnes
Quod stygijs meris stagnis altaque palude
Dant scelerum atroces iusto sub iudice penas.
Veridicum vero christum sine crimine cuius
Vita fuit nigro manes qui traxit ab orcho
Qui cæcas hominum mentes et lucis egenas
Lumina restituit: siccisque liquentia plantis
Æquora calcauit: fugitis. reuocare memento
Rex romane pedem iusti trans limina lapsum.
Talibus orantem verbis mirata sedentum
Lecta cohors ciues pharij proceresque latini.
Inspectusque magis serus dicentis et cras.
Illa. etem terrena fuit. et supremaque bruma.

Rex tamen implicitus diuorum ambagibus egre
Dicta tulit. mandat vinculis et carcere claudi.
Affligitur cibo tenui. vix fluminis unda
Vix simplex concessa ceres. inclusa tenebris
Orat. et in magna versatur luce per umbras.
Secula per sephone mendacia imagine sumpta
Pincerne Ichthyboli cui vox obscura procaque
Ingenium. tumida fauces. turgentia labra
Diffusaque aures et nasi plurima moles.
Signa viri ex cordis missaque furentis habena.
Pes breuis. et grandes corporis artus.
Angustumque caput: frons multo obscura capillo
Hic erat in magica regi comes vnicus arte.
Fatur: et obscuris vocem de naribus haurit.
Virginis vnus quid tanti pendimus ora
Rex romane. rides inter facunda videri.
Barritas indocta potest. nos praelia docti
Vilitiamque sumus. si dimicet ense vel hasta
Nemo ex hoc numero tali fugiturus ab hoste est.
Verum hoc non ferro bellum sed voce gerendum.
Nemo est omnis homo: non omnes omnibus artes.
Collige finitimis claros ex urbibus omnes
Rhetoras: et quibus est romane copia lingue.
Audiat hos mulier de religione loquentes:
Et pudeat carpisse deos: explosa Dione
Aeneadum matri et nostro det thura Quirino.
Si neget: impietas ferro plectetur et igne.
Persephones omni placuit sententia mensae
Et simul a toto cetera laudata sedentum
Nam soliti ludos celebres inferre theatris

Talia romani curant spectacula clues
Mittitur ad ^{populos} Solymos: ad ^{populos} Ioumeos: z Erembos:
Ad claram ^{in la filio} Zenone Lyrum: licet equora ventus
Tollat: z albenes veniant ad littora fluctus.
Regia contemnit leges z frena libido
Mittitur ad ^{in g. in gromb} Schedie campos: ^{ill. g. in gromb} Dendeliaqz arua:
Hermopolisqz lares: ad aquosam ^{ill. g. in gromb} Naucratis oram
Necropolim. z claram ^{ill. g. in gromb} Deneia: classe canopum.
Dui vocet eloquio insignes fandi qz peritos.
Præmia victori statuit vasa aspera gemmis
Aurea: purpuream vestem lauriqz coronam.
Interea cupidus regni ^{ill. g. in gromb} Darentius alto
Lorbe volutabat Romam. cupit ire per vndas
Nauigio ceteri: patrieqz inuadere fines.
Sed piceę nubes z hyems contraria nautis
Impediunt cursus. Aquilo bacchatur: z Eurus
Importunus agit pluuias: freta concita clamant
Nec spes vlla vię superest nisi vere reuerso:
Nam q̄q̄ hybernis nonnunq̄ tuta diebus
Æquora sūt dubio tamen inconstantia cęlo.
Propterea inflatum rabies abscondita pectus
Rudit. ab imperio exclusum dum se videt vndas
Execrat: z ventos z singula numina ponti:
Doudaqz z natas: cum matre palemona. ^{ill. g. in gromb} Glaucum.
Prothea. z oceanum cum coniuge. vela ratesqz.
Concitus in mitem parat eructare puellam
Conceptum virus: tacitaqz incenditur ira.
Non secus ac circumpositis hastilibus ardet
Ceruleus serpens: z aperta fauce venenum
Colligit. igni omisqz oculis atqz auribus altis

Sibilat. z tetram diffundit in aera pestem.

Sic furit impatiens cesar. iuuat ignibus ignes

Persephone. modo nycteridem modo nycticoracem

^{Tomitar} Fugit: z hoc acri premitur Darentius estro.

Perdus z pernox. animum quoqz somnia vexant.

Arduus coi mo ns est titanis ad ortum

Dons asielib yeqz sedens confinia iuxta

Et quasi cōmunis limes caput erigit altum

Assyrios arabesqz videns egyptiaqz arua

Vertice de summo. Casum dixere. sepulchro

Romulide magni z celebri iouis inclytus eoz

Huc oblectandę studio per littora mentis

Fertur equo cesar. triduoqz in rupibus altis

Delituit: magicis exercens carmina signis:

Ichthybolusqz comes: tenuiqz abscondita nube

Persephone. z tacito profert mendacia risu.

Interea coniunx vultu verbisqz puellę

Lapra moras non fert: sed mox absente marito

Opportuna videns data tempora nocte silenti

Lum duce Porphyrio qui prestantissimus armis

Lyrene prefectus erat: sed venerat illis

Dulite cum multo sacrum ad solenne diebus

Tendit ad horrentes obscuri carceris vmbas

Et tenui densam superat vix lumine noctem

Ignis: anhus corhu clausum quem preuia gestat.

Hostia claudabant aditum tria ferrea magnis

Uectibus. z squallere situ locus ante solebat

Terrifico: nigra fornix caligine tinctus.

Humidus. z nitrea paries ^{pal} lanugine candens.

Darmozaqz assiduūm perse lachr ymantia rorem

myt. u. d. d.

myt. u. d. d.

^{1. eam ib}
Et tam cardinibus primo delimine versis
Impulit ignotus nares odor omnia vincens
Quæ reges vnguenta syri persequi solebant
Delicias inter gemmis includere et auro
Talia si mallent proprios seponere in usus
Sed dare naturam muliebri scrinia mundo.
Doxrimis illustre iubar clarescere visum
Quod duplices abigat noctisq; et carceris umbras
Et tonitri prestere pedes. et lumine tecto
Auribus arrectis pendens: audire loquentes
Concentumq; lyre exilem vocesq; canentum
Per tenues visus. Raptæ dulcedine mentes
Per longas immota moras vestigia figunt.
Talia cælestes animi solaria castis
Indulgere solent: te terræ contagia postq;
Dedicere graui scelerum de turbine sanctam
Deducti ad mentis requiem atq; silentia claustra.
Prolata moræ luce fores referantur et ipsam
Compedibus vincitam duris gelidaq; granatam
Dole catenarum et grauiâ inter saxa iacentem
Ieiunam tremulamq; gelu videre puellam.
Quod neq; myzimidonum quisquaq; dolopūne nec ipse
Phalaris aut duri miles busiridis ausit
Non diomedæus stabula inter se qua minister
Hoc ferus infandi sceleris Maxentius auctor
Indignus qui viuat agit. Clementior ipso
Crudeli regina viro charissima virgo
Dixit in has tenebras quæ te fortuna redegit:
Lurtali erumna tantoq; horrore sepulta es:
Quis tuus iste deus qui te tam tristia iussit

Vincta pati? Cur vis tenere miseranda iuuentē
Perdere felices istis cruciatibus annos?
Ad quam subridens oculis cum voce leuatis
Virgo ait: infecte fulgenti murice vestes
Ante cadis rapidos ignes patiuntur ahenis
Quam celebres vsus habeant: regumq; ferantur
In thalamos. prius accensis fornacibus aurum
Soluatur in riuos et multo vapulat ictu
Quam gremio suaves epulas et vina capaci
Accipiat. multo subiguntur verberare farrā
Ante fatigatis q̄ sint alimenta colonis.
Dens humana sui sub inerti pondere pressa
Carceris et terrę latitans in mole caduca
Non nisi per luctus et lamentabilis cui
Supplicia eternos. mundi sortitur honores.
Non aliter fecis luteę contagia possunt
Ab radi. imbibitas sordes animoq; receptas
Hę referant artes. nec te regina voluptas
Si veri tibi cura boni. si cura salutis
Perpetue fallat. blanda sub imagine semper
Ingreditur. nardi succos vnguenta saporēs
Bellifluos p̄fert vultuq; applaudit amico.
Sed nihil est sine fraude. latent sub melle venena.
Que postq; imprudens biberis fugit illa repente
Leta dolis. manet infixum sub pectore virus.
Dic vbi nunc ille. quarum vulgata theatris
Crimina conculcant probitatem humanaq; corda
Dortiferis abigunt studijs. Briseio. Elisa.
Phyllis. et Denone. Sappho. Chryseis. et Helle.
Tyndaris. et mater. Medeaq;. Pasiphaeoz;

Atq; meę Eleopatra domus graue dedecus. omneę
Urdupere breues sedis in sordibus annos
Ad stygios venerelacus: terreq; sub vmbzas
Forma voluptates 7 opes 7 gloria regni
Non valere sequi dominas. post funera nulla est.
Disparitas animis. nisi quā dum vescimur aura
Disparitas morum inducit. si cernere fas sit
Aethereos regina lares 7 limina diuum:
Occidet omnis amor vitę mortalis: 7 vitra
Nulla dies posset curis abducere vanis
Altius afflatam diuino numine mentem.
Nec nisi per multos voluit deus esse labores
Ad sua regna viam. nec sidera segnibus offert:
Sic nos ipse suo noster princepsq; paterq;
Admonet exemplo christus: qui brachia ferro
Trāssigenda dedit: planta sq; 7 pectus apertum.
Ipse videns hominem antiquis erroribus actum
Immersumq; altis tenebris non posse reuerti
Ad celestis iter patrię: 7 simulachra deosq;
Darmoreos colere 7 vili se credere ligno
Venit in hos artus: 7 aperto lumine noctem
Abstulit horrendam: atq; vagos collegit in vnum
Justicię 7 fidei callem quo sancta neporum
Posteritas adiuta domos intraret olympi.
Sed tuus hic cęsar diuum responsa sequutus
In verum mouet arma deum: multosq; trucidat
Christigenas: qui mox vt deseruere caducum
Corpus in etherios ignes 7 sidera tendunt.
Ipse autem infelix omniq; miserrimus quo
Se gramibus mergit penis: 7 more gigantū

Pugnat: vt excelsos trahat in sua pectora montes
Hunc delubra iouis nocturna qz consulit exta
Et sibi promittit sceptrum tarpeiaqz regna
Ambit: z ignauo sperat succedere patri.
O fragiles cure o dominandi insana libido:
Quot latius nuribus lachrymas quot funera romę
Quot cędes dabit illa dies: cum dignior ipso
Dissus ab occasu princeps insignia christi
Qui feret ommissis aquilis latissima solus
Regna gubernabit. christo qz auctore potitus
Imperio christi leges extollet ad astra.
Vir tuus arma ferox capiet: sed marte sinistro
Corruet: z tristes erebi rapietur ad vmbra.
Quare age nenostros lugere regina dolores.
Sed magis grumnas z formidanda mariti
Damna tui. prolisqz tuę. stragemqz tuorum.
Nāqz ego si paulum afflicto sum corpore pressa
Nil tamen est in me flendum mihi. sidera carcer
Parturit iste mihi. faciunt tormenta beatam
Et iam finis adest. noctem iam terminat ortus
Lucifer. z clari facies aperitur olympi:
Sic ait. auditas quasi quędam oracula voces
Lum duce Porphyrio voluens regna sibyllam
Celitus afflatam nec verba humana sonantem
Extimat. z paucis sic est affata puellam.
Credimus o virgo cęli te arcana tenere
Nec te tanta pati nec te sine numine fari.
Credimus z christo tecum. volumusqz sal' utis
Participes tantę fieri. Clarefcere christus
Incipit. z totum late regnare per orbem.

Omnia christus habet: rubet omnis sanguine tellus
Innocua. memini Romę vidisse gregatim
Christigenas duci: z quosdam perisse ferarum
Vorsibus: z quosdam gladjs: in flumine quosdam.
In mare complures fodienda ad marmora missos.
Flumina terra fretum falso sacrata cruore
Flumen habent christi: debentur z omnia christo.
Uidi ego Lęcilię pgnas: z flebile sanctę
Funus Anastasię vidi: Euphemięqz dolores.
Liberti fratrisqz necem. Crudelia nobis
Uulnera Ch: yfogoni veniens narrauit ab Istria
Nuncius: z fateor lach: ymę cecidere repentes.
Ipolitus laniatur equis. Laurentius ardet.
Nec superare virum flammę neqz ferrea possunt
Verbera: sic emitur celum: sic inuidus orchus
Uincitur: z nulla esse potest victoria maior.
Jam mea terruerant crebrę corda intima mortes.
Et tanta horrebam passim lamenta: virumqz
Sepius increpui. verum furibundus z atrox
Nec seruare modum miseris neqz parcere nouit.
Uiderit ipse suam sortem. Hos castra subimus
Christe tua: z post hac tua numina sola sequemur:
Pauca pati satius: breuibusqz eterna parare
Gaudia supplicij: q̄ dum fugientia frustra
Complexi bona conamur retinere laborem
Perdere: z infernos demum descendere ad amnes.
Sic ait. z rubro surgebat ab equore fulgens
Lucifer: z Casium rutilans auroza cacumen
Luce colorabat crocea. Regina comesqz
Porphyrius fletu madidi rediere per ymbra

Flona dies aberat. turba stipante tyrannus
Affuit: at decima subierunt mœnia luce
Rhetores acciti verborum ambage parata.
Arduus ad leuam portum subeuntibus alta
Rupe locus surgit pharię contrarius arci
Unde licet totam clavis prospectibus urbem
Subiectasq; rates sinuosasq; littoza portus
Et procul in Lyrum fluctus spectare natantes.
Hic fuit Antoni cum iam Licerone perempto
Victus ab Augusto ciuilia poneret arma
Regia: mox iterum renouata in littoze pugna
Fractus in has fugit latebras: noua mœnia Lęsar
Hic apolim dicens statuit: monumentaq; victor
Incluta pelleis posuit contermina portis.
Hic igitur positis amplissima sedibus aula
Lingitur aulęis: longo velamina tractu
Accipit et picto paries vestitur amictu.
Hic Flinus et coniunx sexum mentita virilem
Locutibus muris babilona Semiramis ambir.
Assyrij reges persę mędiq; sequuntur.
Hic Lyri genus et pugne funusq; cruentum
Et Thomiris vultu scythię regina superbo
Sanguineum regis caput insertabat in vtrem:
Id quoq; subscriptum grais epigramma figuris
Debita sanguine mors sanguinolenta tyranno.
Hic Jouis et Semeles gangetica filius arua
Vastat. et imbelles inuoluit cędibus indos.
Diles Alexandri longinquum nauigat equoz:
Diues et emissis petitur Taprobana mergis.
Namq; polus gemina qui circũscribitur arcto

D i

Deest. et gelidos illic non porrigit ignes.
Sidera sunt illi nobis incognita celo
Quæ diuersa creant illis animantia terris
Diuersosq; hominum mores aliumq; colorem.
Quando dies illis oritur densissima nobis
Flos silet. et medio voluuntur sidera lapsu.
Huc igitur romana cohors cum rege latino
Septaq; multiplici regina satellite venit
Certamen visura nouum: et sine nomine turba
Plurima. Substratis aurata tapetibus alto
Fulget sella loco. quam vix Darentius ostro
Splendidus et gemmis late rutilantibus intrat.
Quinquaginta acres animis linguaq; disertis
Rhetores ad leuam positum ascendere tribunal.
Pellitur e medio vulgus: sedere latini
Ad dextram proceres. laqueiq; tenuere sinistram.
Ordinibusq; silent completa sedilia longis.
Ingreditur virgo tanti certaminis auctor
Quam circum magno Hasamon strepit agmine licet
Bens fera gens immanis agens ex equore preda
Lum miseros aequilo iacit in vada syrica nautas
Splendida lucifero similis Catharina nihilq;
Extenuata fame et roseo spectabilis ore.
Nam deus ut seui torqueret pectora regis
Illius ambrosia vultum frontemq; comasq;
Tinxerat et totam celesti afflauerat aura
Iussa sedet. trabs alta ligat pendentia pugne
Præmia: stant versis arrecti vultibus omnes.
Luncta silent: regis nutu data copia fandi.
Talia tum primus sumpsit primordia Rhetor.

Maxime romulidum Cefar: quem iuppiter vñum
Deligit. immensi cui sint consortia regni.
Non ego dicendo laudes equare deorum
Posse puto. neq; em̄ fas id mortalibus vllis.
Sed ne tanta leues verbosa licentia linguas
Inflēt vt in superos passim conuicia iactent
Pauca loqui suāsit pietas. causamq; tueri
Lelicolū. qui te Cefar romanaq; regna
Præcipuis tollunt stuojs. qui barbara tandem
Ausonię sacris domuerunt legibus arma.
Maximus hic orbis gemino qui nititur axe
Quem decorant æterni ignes: quem circuit ardens
Lumine perpetuo Titan germanaq; p̄hebe
Nil ioue maius habet. sedet alto in vertice mundi
Tartaraq; ⁊ terras complexus ⁊ equos ⁊ aurum
Imperio æterno regit omnia iuppiter implet
Omnia mente gerens animo procul aspicit omne
Tempus. ⁊ incumbens cubito vigil excubat: ipsi
Nulla quies ⁊ summa quies. ab origine factum
Seruat opus: semperq; nouis noua corpora formis
Susciat. ex astris animas vitalibus haurit
Quas in membra pluat: mox vitę munere functas
Euocat ad cęlos iterum post tempora soli
Flota sibi rursū emittit rursūq; reducit
Hoc opus est quod sine caret: sed summa voluptas
Ipsi operi coniuncta quies æterna vocatur
Ipse sibi tantę molis ne solus habenas
Flecteret vt tanti facerent communia regni
Baudia progeniuit natos: quos sustulit inter
Sidera vt ex alto curent mortalia cęlo.

¶ ¶

Sic venus z pallas sic mars seriesq; nepotum
Surgit: vt Aeneas z Romę conditor vrbis
Romulus: z claro stellatus in ethere Cęsar.
Indigetelq; alij: quorum tutela iacentes
Dicitur in terras. Veritis pro talibus ipsi
Cum dare nil melius possint fumantibus aris
Thura ferunt homines. onerantq; altaria donis.
Templa locant: tantoq; deus testantur honore.
Hinc Ephesi moles. dodoneq; columbe.
Hinchammonis opus clariq; oracula phębi
Et lycię sortes: z delphica phocidis antra.
Flamq; hominem miserata graues pia numina curas
Dant varijs responsa modis. instantia bella
Insidias pestemq; monent casusq; sinistros
Ingruere: humanis nunquam tacuere vocata
Supplicij: tumidis Deo cum milite graios
Opprimeret Feres miserantum oracula diuum
Vincendi docuere viam: cum punica bella
Eladibus innumeris italos romanaq; regna
Concuterent diuum phęgiodelittore mater
Inlatium translata grauem sedasse tumultum
Dicitur: auspicijsq; deę vicisse latinos
Et nedum eiecisse suis de finibus hostem:
Sed libycos etiam ferro flammaq; penates
Vastasse: atq; armis birsam euertisse potentem.
Quid referam auxilio iouis z iunonis ab arce
Deiectam senonum gentem: z capitolia forti
Diuorum protecta manu pestemq; repulsam
Venia cum phębo satus atq; Loronide nympha
Versus in effigiem colubę romana petiuit:

Duo fit vt impietas atq; irreuerentia diuum
Sic scelus horrendum: z nullo delebile sacro:
Sacriligas oder manus: odere superbos
Humina. Tantalidis natos latona peremit
Iuppiter anguipedes congestis montibus ausos
In superos tentare viam. curruq; volanti
Eolidem aggressum tonitru simulare fragorem
Fulmine deiecit. toruq; Lycaona regem
Induit ora ferę. nudus cute Marsya phebū
Repperit vltorem. temeraria sensit Arachne
Pallida cęcropiam. mentite pergama troię
Ira tridentiferi perterruit Ennosigei.
Sed quid ego annitor phebo superadderelumen?
Ista satis fulgore sua sententia nota est.
Et scelus a superis habet z sua premia virtus.
Quare age conceptum virgo depone furorem:
Nec tentare deum genus infeliciter aude.
Est thalamis prelata venus prelata puellis
Habilibus. cędas nisi sis pertesa iugales
Sit tua cura venus. quod si seruare pudorem
Virgineum maus tibi sit tutela Dianę.
Numen vtrūq; pium. tua qui iam possidet orbem
Vota secundabit cęsar. quid pallida męres
Pone metum virgo infelix. respisce parumper
Pro generis splendore tui connubia cęsar
Clara dabit. nam te Lagidarum a sanguine ductam
Cōmemorant proavos semenq; imitare paternum
Et cognosce deos quos agnouere parentes
Ante tui. quisnam nugas persuasit aniles?
Ut genitum obscura segniq; ppagine Chrustum

Flumen habere putes: mundus conivrat in omnes
Christigenas. iam terra rubet iam sanguine pontus
Spumat: et ex toto penus hoc exploditur orbe.
Et tu docta bonas artes fata sanguine regum
Et formę splendore nitens. gratissima tantis
Principibus magne domino gratissima Romę
Et modo florentes annos ingressa iuente
Sponte tibi mala tanta paras: vis ferre latentes
Larceris obscuri tenebras. vis ferre catenas
Extremamq; pati seua inter vulnera mortem:
Ah miserere tui saltem: miserere tuorum:
Deserte miserere domus. lamenta precesq;
Ne contemne tue gentis. depone rigorem
Darmoreum virgo. nec contra iura deosq;
Femineas extende manus. tibi gloria victę
Dator erit q̄s victrici. spes vnica tanti
Sanguinis extingui prolem patiēre tuorum:
Larminibus tua corda malis possessa retardat
Christus: haud compos mentis cognoscere sanctos.
Non sineris monitus: sed mox vt martis ad aram
Flumen adoraris pulsa caligine tollet
Libera mens oculos. et te tua limina leto
Accipient vultu: reducem. quid lenta resistis!
Rumpe moras. nec te clementia Cęsarıs vllum
Ad scelus inuitat: nec ad importabile pondus
Urget: opus leue. iucundum. laudabile sanctum
Imperat: id proceres optant. id supplicat omnis
Urbs tua. Quid tantis et sola et femina votis
Non parere potes. da thura calentia Marti:
Dux tibi Cęsar erit. nos te comitamur euntem.

Sic ait: 2. Cesar nutu assentitur 7 ore.

¶ Secundę Parthenices. Liber. iij.

Egia progenies fixis immota manebat

Ruminiibus turri similis quā saxea moles
Sustinet: atq; omnem fert inconcussa procellam.

Et tali assurgens sermone silentia rupit.

Si mea mens villo poterat sermone moueri

Hoc fateor compulsa foret: namq; omnia rhetor

Artigit humanum quibus est mutabile pectus.

Et factum satis est arti. si inuicta remansi

Diuine hoc virtutis opus. si numen abesset

Victor erat. grauib; potui succumbere dictis.

Vietrices habeant lauros prolataq; pugne

Dona. ferat virtus 7 non fortuna coronam.

Quod potuit fecit. potui sine numine vinci.

Sed mihi numen adest quo mens arrepta moueri

Nescit. ad Euphratem potius sua flumina mittet

Eridanus. Thyberim Tagus influet Abdua Nilum

Ante 7 Pyrenes Rhodope iuga mittet ad arces.

Taurus ad Athlantem fugiet. Carmelus ad ossam.

Quam mea sanctus amor Christi precordia linquat.

Quam marti 7 gelidis ponam libamina sacris.

Nec superos odi nec numina sancta nec aras

Ruminiibus sacras. verum que numina vanum

Vulgus ait tenebrosa sequens vestigia patrum

Flumen habere nego. teneat si iuppiter arcem

Aetheream quis templa ioui quis sacra negabit!

Sponte ego thura fera. Veneris (si numen haberet)

Flumen adorarem. Phœbum sequar atq; sororem

Si soror 7 phœbus dii sunt. venerabimur aram.

Palladis ethereo pallas si nata cerebro.
Impius et mergi dignus phlegetonte sub imo
Sacrilego quicumque deum sermone laceffit.
Sed vetus et toto iam vulgatissimus orbe
Mortales inter miseros efferbuit error
Atque aliter quam res habeat sentire coegit:
Somnia nec refero: sed quod narramus aperta
Monstrari ratione potest. Dic optime Rhetor
Quis fuit ante iouem. qui lucida volueret astra:
Qui regeret celi cursum: qui clauderet undas
Littore: qui leto vestiret gramine campos:
Dundus enim fuit ante iouem: qui raptus ab ipsa
Fauce patris coribantum opera translatus ad Ioannem
Bnosiacasque domos creteo creuit in antro.
Iuppiter est igitur proles humana: propago
Est humana iouis: nullum fecere quod ipsos
Esse deos testetur opus: furta arma rapinae
Stupra doli fraudes opera haec per clara deorum
Dinsane hominum mentes: que credere diuos
Artibus his factos potuere: ardentis olympi
Artificem fecere hominem: dementia nulli
Admittenda viro Deus est eternus: et ingens.
Nec comprehensus adhuc: nec que comprehendere possit
Deus est vlla deum. Simplex essentia nullis
Intercepta locis non circumscripta figuris.
Unus et in plures nunquam diuisus: ab omni
Conditione procul nostra. mortalia nedum
Omnia: verum etiam vincens caelestia longe.
Solus hic immensum fecit non iuppiter orbem
Quicquid habet phlegethon quicquid caua viscera terre

Quisquis inest pelago quicquid fecat aera pennis
Londidit: et solus totum hoc opus ipse gubernat.
Quæ narras de prole iouis de stirpe deorum
Scenica sunt leuibus vulgo recitanda poetis
Exhibitura iocos populo plausumque theatro.
Iuppiter et proles ita sunt in sidera lati
Ut fera siluosque mences: ut portitor helles
Portitor Europes. Euriga et Jasonis Argo
Pegasus. arctophylax et raptis miluius extis.
Cæsareusque thronus. coma regia. procyon. vrsus.
Lorvus. olor. lepus. ara. canis. lyra. cancer. et vrsus.
Atque alie celi forme: quas græcia mendax
Fingit: et audaci vatum facundia cantu
Non ita nature speculati arcana sagaci
Ingenio sensere viri. quos artica tellus
Quos indecatulit. babilonque antiqua magorum
Clara rudimentis. bragmanoꝝumque reposto
Ora iacens mundo nudis vicina sophistis.
Primus Anaxagoras quadam celestia dixit
Dente regi. non ille iouem non ille minervam
Non Gaia Semele ve satum profecit olympo:
Non hominum quenque breuibus qui tanta lacertis
Corpora perpetuo nequeat conuoluere gyro.
Æthica cecropias docuit qui primus athenas
Insignis virtute senex simulachra deosque
Risit: et hic sophie princeps ab Apolline vestro
Dictus. et iccirco iussus potare cicuram.
Matre Perictonia veniens a stirpe Solonis
Clarus Aristocles humeris Plato dictus ab amplis
Cum comite Eudoro nostram peruenit ad urbem.

E i

Quicquid ab habra mo nostri didicere parentes
Transtulit ad graios. z ab his Academia terris
Orta deos plures auferit. vnumq; fatetur
Artificem mundi dominatoremq; deumq;
Magnus Aristoteles hominum figmenta perosus
Lyncea in ethereos attollens lumina tractus
Vidit in hac vnum mundi testudine numen
Et coluit. patrios ideo fugisse penates
Euboicosq; lares fertur petisse: diemq;
Calceide supremum longa clausisse senecta
Hic deus errantes miserans in imagine nostra
Venit: z istorum fraudem detexit z artes
Spirituum. sacros quibus indulgetis honores.
Hic deus. hunc vnum colimus. vobisq; colendum
Dicimus. Et plures luci preferre tenebras
Et ego phlegethonta voluit: z funera vite.
Huius in aduentu vester trepidauit Apollo
Squallidus: z vultu radios contraxit opaco.
Tum cecidere deum statue: simulachraq; miris
Sunt contrita modis. vestri meminere parentes.
Hunc solymi vates perhibent vestreque sibylle
Secula facturum lustratis aurea seclis.
Huius ob imperium eternum promissaq; genti
Regna sue nec forma in eos nec sceptrum nec etas
Solicitant animos. dona nec mortalia tanti
Ducimus. hoc etiam vestri docuere poetę.
Nam quid Lyriopes z grai filius amnis
Vos aliud docui. fragilis quam noxia forme
Blandimenta malis prebere incendia curis
Et sibimet nec solum alijs inferre venenum?

Et quid opes aurumq; Vides monuere: quid ausus
Quid phetontis equi: nisi quod vota improba regum
Diuitiq; abeunt pessum. secumq; ruinis
Inuoluunt grauib; reges regumq; ministros!
Dicite. Plutoni veterum prudentia vatum
Cur subiecit opee: forsitan quia viderat aurum
Exima tellure trahi. sub montibus altis
Aes later. argenti decor: est in viscere terre.
Betica testatur regio Pactolus et hermus
Astipulantur. agunt etem flauentis harenę
Diuitias. fuluumq; trahunt cum piscibus aurum
Et quia sub terris ditem regnare volebant
Que tellure latent diti attribuere profundo.
Forsitan hec fuerit ratio que mouerit illos.
Altera se nobis longe prestantior offert
Ad mores inuenta bonos. studiosa salutis
Consona dogmatibus nostris. Concedimus ergo
Diuitias orcho. quia sunt fomenta malorum.
Et scelerum instrumenta. quibus subuertitur omne
Justicie robur. cęcos quibus itur ad amnes
Sulphureosq; lacus regnum implacabile ditis.
Non aliam ob causam mundi saluator iniquas
Appellauit opes. et lucra ferentia mortem
Distribuenda pios hominum mandauit in vsu.
Discite vestrorum monitis contemnere quicquid
Est mortale: omnem regna in cęlestia curam
Ferte. nec etati: fluxu neu fidite vite.
Eobile tempus abit: mora nulla fugacibus annis.
Hunc quoq; dum loquimur Cęsar tua preterit etas
Anxia. nec gelidam tardat tua purpura mortem.

E G

Finis erat verbis. vno cum rhetores ore
 Nil veriti regem (res admiranda) superbum
 Sacrilegum quiddam simulachra deosq; fatentur.
 Incestumq; Iouem. subitoq; afflata repente
 Flumine tota cohors victorem extollere christum
 Lepit. z in summam fidei prorumpere laudem.
 Torua supercilio Darentius ora minaci
 Tollit. z accensus flagranti corda furore
 Elata vocat arma manu. citus arma satelles
 Ad mouet. accursu proceres tenuere citato
 Talibus ardentem furijs. Subuersa tumultu
 Omnia precipiti. Postquam sedata parumper
 Ira. leues animos dixit que mouit herinnis?
 Quis malus inuasit nutantia pectora demon?
 Ergo ne femine potuerunt vertere nuge.
 Vos quoq; vos inquam quos defendenda deorum
 Lausa peregrinis ad nos contraxit ab ozis.
 Hoc honoz exhibitus vobis hoc dona merentur
 Hoc suspensa toto. sic nos sic omnia Rome
 Flumina negligitis. que tanta ignauias multos
 Una puella viros superat. prob dedecus. inter
 Dillia tot prestantum hominum certaminis huius
 Premia fert mulier. sic rex. concorditer omnes
 Respondere viri. quid nos terrere minando
 Fluteris: illabi manifestum in pectora numen
 Sensimus: z rutilare sacro caput illius igne
 Vidimus. z labi flammam ex ore loquentis.
 Vincimur a superis. z victi ponimus arma.
 Da veniam Cesar: Christi transimus ad aras.
 Jupiter z proles z numina falsa valetes.

ra q' accipit z p'p'or
 in p'p'or ut ora
 ut ora man

a isto quomodo ratio q'f
 ut m'us b'nficij p'p'or
 oratio est

ut ita oratione

Etiam
 calida z balneat q'f
 nos exp'it quomodo
 p' om' orato Gula fact' qu'f
 p' om' abto ut p' t'm' s'c' orat' facta
 Gassian' vita multos da imp'at armos

f'm'at' singar' b
 mag' mag' d' d' f'
 f'm'at' d' d' d' f'
 p' ad p' d' d' d' f'
 f'm'at' d' d' d' f'
 f'm'at' d' d' d' f'

d' d' d' d' d' d' d' d' d'
 d' d' d' d' d' d' d' d' d'

mundari d' d' d' d'
 ut f' d' d' d' d'

*fila sagaxia tua sed carmina uigina p...
et p... attutid cotinua g... g... p... d... d... d...*

Cesaris exemplo facies excanduit. ardent

Lumina labra tremunt. rauco clamore ministros

Lonuocat infandum facinus iubet: ore tragedo

Aq; sophocleo scelus enarrabile cantu.

Tollite sacrilegos clamor: iugulate deorum

Sacra profanantes: quibusq; epulanda per agros

Extra date. hęc illis sint p̄mia: vadat ad vrbes

Fama peregrinas: tante victoria pugne

Has habeant lauros. hęc gloria segnibus esto.

Ite rogamus ingentem struite. z data corpora flammis:

Et cinis equoreas vento rapiatur in vndas.

Talia fulmineo iaculans late in tonat ore.

Atronici tremuere omnes. feralibus armis

Circumfusa cohors victos p̄toria ducit

Rhetoras z magno circumstrepit agmine miles.

Voce recedentes tali Catharina monebat

Ite triumphales anime: superate tyrannū

Ite atacres. hodie vobis referantur olympi.

Lumina momentum mors est. vbi transit ether

Panditur. z liber petit ignea spiritus astra.

Ite domos celi sanctosq; intrate penates.

Ite sequar. nec vos sacri iactura lauari

Terreat: abradet scelus omne salutifer ignis.

Nec mora. comportant alij sarmenta trabesq;

Dateria arenam: z silue virgulta saligne.

Et piceas alij pinos z odora cypressi

Robora iuniperi ramos. campoq; patenti

Construxere pyras. adipe fomentaq; flammis

Plurima subiiciunt: oleoq; liquoribus addunt

Sulphura certant: colit omnis turba. viq;

^{ut orationem}
Eructant hominum turbas, velut aggere fracto
Lum Padus in virides spumanti vertice campos
Insilit evertens segetes, spei^{si}q; obruit anni.
Subiecere faces, salit ardua flamma comas^{si}
Spargit, z in nubem fumi glomerantur opacam:
Loripiunt vinctos bini, stringuntq; retorto
Fune manus z fune pedes, faciuntq; per altos
Ingenti clamore rogos, fugit ignis, z ardor
In mentum salit atq; comas stridore corusco.
Tanta sacerdotes alacri spectacula vultu
Conspiciunt: tabulisq; suuant incendia iactis
Lesaris extollunt animos: vrgentq; ministros
Et redisse deum libamen z orgia gaudent
Extinctis mox busta viris cecidere nec artus
In cineres abiere, togas z corpora lambens
Leniter abstinuit viresq; coercuit ignis
Ipse suas sanctos veritus tractare, sepulchro
Christigene intrepidi sublata cadavera ponunt
Suppliciter flentes, z tristia funera ducunt.
Ledis adhuc avidus Lesar: nec crimine tanto
Territus at multo madidus post prandia baccho
Dandat ab obscuris foribus cecoq; reuulsam.
Larcere victricem mensis astare puellam.
Illa catenarum strepitu per lata sonante:
Atria nil pavitans duri subit ora tyranni.
Composito vultu z frontis feritate parumper
Vix tandem posita, ficto rex pectore fatur.
Regia progenies virgo tua maxima virtus
Insigni nobis hodie certamine nota
Conciliare potest tibi me: nisi nostra vereri

ignis no hinc hinc
torum magis hastim
q; corpora

^{12. f. 100}
Sacra negas. veris igitur palinodia verbis
Est dicenda palam. ne te male numina perdant
Est placanda deum dictis melioribus ira.
Illa quid his iterum nugis me vertere tentas!
Cesar ait. Tu sacra colas: sine numina nobis.
Forſan honoratis lapides: quia creditis olim
Deucalioneis homines de cotibus ortos.
Talibus accensus dictis Darentius altum
Ferre clamabat date verbera. verbera lictor
Expedit: et nudos humeros ac pectus apertum
Virginis inuadens crebro ferit impius ictu
Innocuum corpus. mihi gemit ore. deumque
Alloquitur virgo. nostri cape sancte cruoris
Primitias. ^{animam} animum serua. sit ^{in offeſſant} victima fluxum
Corpus: vt Habramus seruato pignore sacrum
Fecit et illustrem pecudis cruor imbuat aram
Sic mea seruata caro concidat hostia mente.
Sic ait. ex oculis lachryme fluxere tepentes
Dra genasque rigant. largus de vulnere sanguis
Labitur. et terram cedes effusa cruentat.
Supplicio affectam tali iubet ire sub vmbrae:
Nullaque bisſenis preberi alimenta diebus
Vertitur abstergens oculis gemebundaque pectus
Velat: et in noctem lachrymans descendit opacam
Est locus coos phebti nascentis ad ortus
Arouus attollens vicina cacumina celo.
Thraicia maior rhodope sublimior ossa
Pelion emonium superans et culmen olympi
Caucaseasque nives vbi sunt iuga maxima Tauro
Illic perpetuo vernantia gramine rura

Perpetui fructus eternaq; gratia florum.
 Vernaq; temperies semper sine nubibus aer
^{cast} Lympidus. Auster abest. boreas non sibilat. Eurus
^{lyp} Exultat occidua Zephyrus non murmurat aura.
 Hic primæua quies homini ieiuna priusquas
 Infelix verita viciasset guttura fruge:
 In medio fons est lato pulcerrimus orbe
 Duattuor vnde fluunt occulto flumina cursu.
 Nam tria secretis delapsa meatibus arcton
 Versus eunt: at mox verso reuocantur in austrum
 Tramite. ad ethiopes combustaq; solibus arua
 Defluit assiduus quartum. ^{all' amittit} Heroemq; refuso
^{in boudon} Burgite complectens memphitica regna peragrat.
 Ad vitrei fontis ripas in margine leto
 Sunt oleæ pingues. sunt medica mala. ^{locua vbi q' palmu' & cypri} Cypressi
 Et semper virides lauri. palmetaq; longis
 Frondibus: z pini pingues: z myrtea silua.
 Sunt z odoratæ Ledri secundaq; semper
 Ficus: z yna graui pendens in palmite. pruna
^{valm} Lereia. iuglandes. z amygdala. purpureumq;
 Quod tulit arctois pomum Lucullus ab aruis.
 Prata sub arboribus raris florentia semper.
^{illa vrbis} Lilia. serpillum. Flaccillus. amaracus. omne
 Bramen odoriferum. violæ. rosa. balsamus: arbor
^{ma arboria p' m' barbor} Thurea. myrtha. thymum. buxus. terebinthus. amomum
^{he-za p' m' p'} Hardus. z Alacis frondes rozisq; marini
 Irriguos circum riuos sua brachia tendunt
 Innocui vitreo ludunt in gurgite pisces
 Ubera distendunt pecudes. hic nulla leonum
 Semina. non serpens. nec cauda scorpis vnca.

in alia d' flumina q'
 d' arctusa

palma - d' barba
 b' m' p' i' m' bos bon
 v' g' u' l' a - s' t' o' r' b' o' r'
 q' u' s' p' a' p' o' r' t' a' t'
 f' r' u' c' t' u' s' b' o' n' u' s' e'
 v' a' l' d' e' b' n' o' d' o' r' i' f'
 o' d' o' r' a' n' s' p' i' m' e'
 s' u' a' z' e' n' o' s' s' u' p'
 m' a' r' i' d' e' r' i' o'
 p' e' r' p' i' l' l' u' s' e' n' t' e' l' u' m'
 m' e' n' t' e' h' i' s' t' r' o'
 l' u' p' u' s' - s' t' p' a' r' e'
 t' i' m' o' n' i' u' m' c' a' m' e'
 m' o' n' i' a' f' i' s' t' u' l' a'
 b' y' a' d' c' h' a' n' e'

v' r' t' u' s' t' i' c' o' n'
 d' o' r' t' o' z' c' a' p' i' t'
 p' o' p' u' l' a' r' i' u' m'

m' a' r' o' r' i' s'
 d' e' f' i' n' i' t' a' t'

a' m' a' r' a' c' u' s' d' i' s' t' i' c' t' a'
 m' i' s' s' i' a' c' o' r' i' z'

m' a' r' i' s' - z' a' t'
 f' o' r' t' i' s' s' i' m' u' s' p' r' o' p' r' i' e' t'

Omnia tuta. cubant leporos: nec bella nec villas
 Insidias metuunt: cantu nemus omne volucrum
 Personat: et florum per summa cacumina nectar
 Libat apies. lectumque cauis opus aggerat antris.
 Nuncius ante pater summa quem miserat arce
 Virgineo occurrens morbo casusque futuri
 Præscius in defauros illis et mella diebus
 Pomagque decerpens dapis inconsumpta ferebat
 Xenia deserret trans equora lata puella.
 Nec sunt illa quibus felicem pabula vitam
 Velias et socij longeva in secula ducunt.
 Omniaque infuso curauit vulnera moly.
 Moly quod omnigenis fecit deus vtile morbis.
 Nigra subest radix: viridis coma. floribus albet
 Jam bissepta dies ierat. reuocatur ab umbris
 Ambrosium vultu referens Latharina decorem.
 Nec tenuata fame nec tristis squallida nocte.
 Cesar ut aspexit solitum decus oris honesti
 Fraude ministrorum passam putat. estuat. ardet
 Vociferans. trepidat mugitu regia tanto
 Non secus ac nauis pelago cum turbidus imber
 Ingruit: rauco volitat cum murmure nubes
 Pulsa noto. tumet vnda. micat pice nigrior aer
 Ignibus. et tonitru ingenti tonat altus olympus.
 Perdite custodes clamat vel mergite ponto
 Tergore confutos. siculis vel adurite tauris
 Iussa citi Baramas Nasamon maurisque facessunt
 Tharmaride. Psilli. Numide. quibus vna libido
 Sanguinis accensos miseri raptantur ad ignes.
 Vinculaque iniiciunt pedibus. terraque volucos

*h. poma ore gaud' of
 in thymis of - in fru
 pabula vultu*

armata Beng 2

gazama 2 no' gth

Verfatosq; luto z sedatos puluere terga
Ad tormenta trahunt. nihil illis mollia profunt
Verba precum. lachrymę nihil inter verba cadentes.
Nil longi labor obsequij: votisq; vocata
Flumina nil profunt. inaner implacabile pectus
Regis z indomitum viris medicamine nullo
Frangitur. o infelix que te inclementia Cesar
Virgo ait innocuos homines torquere coegit!
Non ego terrenis epulis sed ab ethere missa
Sum dape pasta die bissex qui pabula genti
Per deserta dedit solymę: cum vecta per vndas
Aequore suspenso panchgo s venit in agros
De quoq; certantem pro relligione fidemq;
Asserere audentem pauit sanauit. z ipsa
Parra salus opus esse docet celeste. cicatrix
Nulla per offensos ferro deprenditur artus.
Incipe sedata fieri clementior ira:
Et neq; sanguineo similem te finge Aeroni.
Sed qualis Traianus erat: vel iulia proles
Augustus: qualesq; tulit gens flauia reges
Et patrem z natum. quorum vestigia debes
Sancta sequi si vis tanto succedere regno.
Dignus eris si iustus eris. clementia reges
Efficit imperio dignos. pro immanibus actis
Crudeli mercede deus tibi digna rependet
Præmia. crudeles superi crudeliter vrgent.
Vicit femineo facundia iuncta decori.
Sedatusq; parum Cesar quo perdita Virgo
Usq; Joui differs inquit parere iuuentę
Nec miserere tui? Non te seruilibus vtar

b. 1. f. e. b. 1. f. m.

Obsequijs: nec em̄ id patitur tua forma nec gras,
Assentire meis aliquando z subde rebelles
Imperijs animos. Quid me respondit iniquis
Sollicitas verbis: turpi si pectora voto
Feda geris cur sanctum audes violare pudorem!
Dore suum ceno assuetus sordescere nunq̄
Desinis: z munde nescis assuescere vitę
Sic tua te instituit venus: hec documenta tuorum
Casta deum. Sunt hec quibus assentire iubemur
Imperia: hi monitus: Utrum tua prouida virtus
Consultit vtilius nobis humana ne iusta
An diuina sequi? Quod amas deus odit. z audes
Impugnare deum cum sis mortalis: ab vrbe
Linibus hec tam vana meis documenta tulisti
Erubuit Cesar. sceleris mens conscia non fert
Iurgia. non audet vultus attollere: seq̄ z
Vertit ad Ichthybolum: z reuehi p̄cepit ad vmbra
Laregris: atqz nouis tradi custodibus antrum
Ichthybolum vero cui mens crudelis z atrox
Ingenium: regi quidnam vulgaribus inquit
Hanc penis terrere paras: sub sidere natam
Credimus helleo. nam frons marpesia caute
Taurominitana asperior: rigidoqz adamante
Durior ausonios fasces nostrasqz secures
Ridet: z imperio diuum parere recusat.
Ledimus: an iustis dementem virgere flagellis
Prestat: z imperij causam diuumqz tueri!
Mollia non obstant duris: nec fortia possunt
Debilibus vinci. nec ligno saxa cauantur
Nec manibus muri. sed duro marmora ferro

Denia contortis magno molimine saxis
Exuimus. si auferre paras a virgine Christum
Finge rotas. magnæq; aliquot vertiginis orbes.
Et crebris armetur opus mucronibus omne.
Et radij cultros et curuatura rosarum
Ancipites habeant. Orbis contrarius orbi
Lurrat. et affixos verso secet impetus axe.
Persephone immanes penas et seua docebas
Supplicia occultis voluens corda impia formis.
Aspera inhumanum flexit sententia regem.
Queritur in tota si quis foret vrbe Perillus
Atq; Phereclea quisquaq; prestantior arte
Dedalus. aut auctor troianæ cladis Egeus.
Hoperat. et medium celi stellata per apem
Lum Joue ducebant nitidi vestigia pisces.
Maximus ætherei Christus regnator olympi
Agmine cælicolum magno stipatus ab astris
Labitur. et niuei transit per cornua tauri.
Intrat ad humentes umbras et triste baratrum.
Fit sonus. et nigram subito lux aurea noctem
Dissipat. apparent pulcra sub imagine diui.
Primus Joannes: humeros cui lucida vestit
Pellis: et aurati pendent in tergo villi.
Alter erat senior Petrus cui candida mento
Cæsaries gemineq; micant in pectore clauæ.
Tercius ardenti Paulus mucrone coruscans
Igneus ore. ligant interte guttura gemme.
Quartus Joannes aquila signatus: amictu
Lucet in albenti: mentoq; et vertice canus.
Hi primi: sua quæq; ducem stant agmina circum.

in fano in m
liber octo hinc p
ant a n do

Unde dicitur
Squalor abire: fulget paries. circumfluit aer
ad oratorem
Fragrat. et armenio carcer lustratur amomo.
ad optorem
Tum vultu diuum dominus sic fatur amico.
Hactenus ex alto pugnam spectauimus orbe.
Occulteq; tuis procul aspirauimus orsis
Fortibus hec clare fuerint preluuia pugne.
Hunc acie tota pugnatur et omnibus armis.
Dacte et in extremo palmam ne desere cursu.
Pars superest tibi parua vicinam proxima palmę
in victoria
Lurris: et apparet grauium suprema laborum
Deta dies feret optatum tibi crastina finem.
Dixit. et ambrosia frontem perfudit et armos.
in meta *et modo ut plures*
Et sic fatus abire. dulciq; adire ethera cantu.
gabru *illi q' d' stato*
Altera lux aderat. feralis machina celo
Erigitur. populiq; foro concursus aperto
Logitur. horrescunt visu: et crudele fatetur
Id genus insolitum pene de robore querno
b. p. r.
Texitur. et bisex cubitis ascendit in auras
Pons. ubi voluendas lictor se attollat ad axes.
Impulsi magnis strident conatibus orbes.
Rostratiq; micant gladij. curuisq; minantur
Dentibus. et paruo inter se discrimine distant:
Corpus vt affixum lateri e regione locatum
Discerpat latus: atq; vno secet omnia cursu
Membra leues subito procul eiaculanda per auras.
Terrificum incutiens animis structura pauorem
Aspectuq; nocens solo. super aurea sedit
Stragula: et a recto spectat Parentius alto
Loniugis extendens bacchatam ad colla sinistram.
Protrahitur virgo: que postq; immania vidit.

Lurrere protensis armata volumina rostris
Substitit: et pressa suspexit sidera gressu
Sic memorans. Obstitute pater crudelibus ausis.
Percute dentatos orbis. ostendet tyranno
Te ioue contempto celi terræque potentem:
Inscilicet videat contabescatque videndo
Quanta tuæ virtus et quanta potentia dextræ.
Vix ea finierat gelida cum erupit ab arcto
Ventus: et ardenti resonans cum fulgure fulmen:
Brandineque immixta nimbus caliginis atræ.
Dirumpitque rotas. trabibusque per aera pulsis
Maxima consequitur strages: quo territa vertat
Turba pedem noctis tenebris inclusa profundæ
Fleat: et attonitos frustatim machina labens
Opprimat: auditur clamor: sonitusque ruentum
Impete cum magno trabium pericre ministri:
Quattuor ut fama est rapuit furibunda virosum
Billia tempestas et lapsus ab aere turbo.
Utque dies claro deterisit nubila celo
Detegitur clades hominum. laniata per omne
Membra forum: facies vultusque: conuulsaque labra
Dentibus exertis: lacereque per ardua vestes
Culmina rectorum. mixto fluit vnda cruore
Quæ superant cladi lugent cõmunia matres
Funera pelles. lamenta per omnia surgunt
Compita: in ingenti tota vrbis plozatur aceruo.
Plebis in occasu tantæ gausa per auras
Persephone volat. ac socios ac dæmonas omnis
Ad prædã ciet ex aris adytisque deorum.
Illi præcipites altis e turribus adsunt:

q. 2. m. l. a. v. 100

Corripiuntq; vngas animas. stygiiq; coercent
Funibus in fasces: z in intima tartara voluunt.
Pessimiles aquilis quotiens videre volucres
Dulcibus e stagnis tolli: tenuemq; per auram
Flare cateruatim: campisq; inferre volatum
Qua rigat effulis Dantoam gremibus urbem
Dintius intepens iuncis z harundine ripas.
Saucia iam dudum ceco regina dolore
Dissimulare nequit flagrantem pectore flammam
Sicq; virum alloquitur. que te immanissime que te
Pestis agit: manifesta vides miracula: nec dum
Irritare deum cessas. tibi me quoq; Christus
Abstulit: z viuo crines in flumine laui.
Nec tua sum posthac. nec me reuerentia martis
Nec Jouis vlla tenet: tua sunt hec numina. vincet
Christus: z occumbes cum religione deorum.
Cesar ad hec frendens contorquet lumina denso
Torua supercilio: z clamans noua funera lictor
Doscimus: accipe z hanc: z amare vulnere truncis
Uberibus celsa caputa ceruice reuulsum
Bequoreq; volucres habeant. piscabitur illud
Petrus: z inuentum Christi suspendet ad aram.
Nec mora: dum totam magnis vlulatibus urbem
Dira lues agitat dum cedibus omnia complet
Persephone exultans z tanta strage superbit
Vincta manus sparsis trahitur regina capillis.
Res indigna nimis: missoq; ad colla capistro
Ducitur ad littus lachrymans: z crine ligatam
Arboris ad ramos patulis que ymbrosa lacertis
Stabat harenosq; frondens in margine ripe.

Afficiunt probelis z multo verberere tandem
Pectore conuulso pharias truncatur ad arces.
Exanimes artus nudant: rapiuntur in aures
Implicitumq; comis aurum: gemmisq; monile
Diues: z amisso sequit fera turba pudore.
Leu plures cum nocte lupi inuenererelictam
Desidia pastoris ouem simul agmine facto
Cōmunem inuadunt p̄cedam: atq; in vulnera certant.
Dilantant: caput hic. iecur ille: in clunibus alter
Pascitur: z fauces implent: rictumq; cruentant.
Audijt horrendum facinus. veniensq; repente
Dorphyrius multo raptum cum milite corpus
Texit humo lach: ymās meritosq; exsoluit honores
Infglix quātum sois z breuis hora sinebat
Jamq; nouas afferte dapes. discumbere tempus
Cesar ait. sat mane Joui superisq; litatum
Omnibus: z fuso placati sanguine manes.
Soluite tristitia m: curasq; immergite baccho
Debetur noua nupta mihi. nāq; impia coniung
Per noua iudgo nupsit diuortia Christo.
Ferte cados: date creteo de palmitē vina.
Ponite am yneos latices: chiumq; liquorem
Et si quid campana sui vindemia misit
Nectaris: omnigeno spument crateres hiaccho.
Discumbunt. celeres volitant agilesq; ministri:
Et mensas epulis onerant: Darentius ira
Jam dudum exustus largo se ingurgitat haustu
Sepius z pergit venas inflare calentes.
Callida persephone grauibus conuiuia rixis
Immiscere volens sumptis p̄teruolat alio

Aequoream simulans volucrem. petit ardua nubes
Itqz reditqz frequens. ducitqz per aera gyrum:
Barrituqz sonat pluuio. denunciat inquit
Ichthybolus ventos tempestatemqz futuram
Jam pelago furoz: z nautis grauis ingruit imber.
Cesar vt audiuit pelagus. succurrit imago
Loniugis ad littus. cesar iubet ire ministros
Necropolumqz trahi: z condi tellure cadauer.
Respondere ducem iam dudum funere ducto
Porphyrinum veteri regum imposuisse sepulchro.
Ecce iterum lachrymas iterum ciet ira furorem:
Letaqz subuertit p̄ceptis conuiuia luctus.
Porphyrinum Cesar tunc e regione sedentem
Pallidus z stomachum vultu confessus opaco
Alloquitur. Quid me inuito violenter ademptum
Corpus humas: Que religio: que cura meorum
Prouidus: ardorem mentis ratione gubernat
Et placidis mulcet bacchantem vocibus iram
Porphyrinus. Nobis Cesar fore dedecus inquit
Immortale ratus si peruenisset ad aures
Urbis id infandum facinus quod percitus ira
Incompotqz tui mandas: celanda putauit
Corpora defuncte: z sceleris monumenta nefandi.
Sed furoz impatiens freni: mitescere nulla
Uoce potest. similisqz Padi torrentibus vndis
Aestiuo cum sole nives saxosa gehenne
P̄cipitant iuga: si cursus occludere tentas
Obijce contortis crescunt spumantia terga
Uorticibus: semperqz magis violenta superbit
Longeries: tumidaqz premit retinacula mole.

F i

Donec iter gurgis agat indignatus apertula
Quid scelus excusas hominum turpissime Cæsar
Inquit et ignava regem gravitate lacessis!
Omnia Therfici similis quid gutture lacras
Sardana paliaco: pallenti excaudit ore
Dux animo dextraque potens dareque superbus
Dilicite titulis: voluitque inuadere pectus
Cæsaris: et capulum dextra complexus eburnum
Destitit. ardentem virtus compescuit iram.
Atque ira suspirans fatur Quid fida tuorum
Pectora Parenti verbis primis acribus! Erquid
Leta procelloso turbas conuiuia vultu:
Si tibi causa minus placuit recitata: fatebor
Altera causa subest potior: Sepelire iacentem
Religio Christi dominam me iussit: et ipsos
Rhetoras ante dedi tumulo: Nam flumine viuo
De quoque si nescis lauit regnator olympi
Christus: et abiecto verum Ioue numen adoro.
Saucius incompotque animi Parentius ergo
Tu quoque carminibus magicis subuerteris: inquit.
Tu magicas artes tu eodem incendiaque audes
Dux ait: infelix sequere: et scelus omne reuolue.
Ingluuiem nutri. duro rape viscera ferro.
Sanguine tinge manus: innocua membra trucidat.
Flumina Parenti iustissima. numina tantum
Sunt visura nefas. meritas dabis impie penas.
Expectant te. Thybris aque calor iste sub undis
Occidet: et tanquam Pheton temerarius axe
Pulsus ab excelso vastum rapiens in equo:
Forfan et inuenies extincte coniugis ora.

Interea pinguem nutrit delphinidus escam.
 Ira (scio) tua me morti iam destinat. vltro
 Ibis: et strictos caput extendimus ad enses
 Intrepidi nobis nihil est in morte timendum
 Christigenis: quibus est aliud post funera longe
 Nobilius vitę genus immortalis olympo
 Oppetere est iterum nasci. tormenta subire
 Pro virtute pium. triplex contingit origo
 Christigenis. vulgata prior: qua nascimur omnes
 Semine concepti patrio: cum septima fecum
 Luna peragrato vel noua peregerit orbe.
 Altera sic natos terras per mystica transfert
 Flumina: et ablutos genitrix ecclesia lacte
 Nutrit ad ambrosię semper viuentis odorem.
 Tercia cum suprema dies mortale resoluit
 Corpus et in cineres opus hoc natura caducum
 Traxit ad ethereos orbis empyrea regna
 Dicit ubi et reduces aios complectitur vlnis
 Dulcibus et nitida cęli pater accipit aula.
 Ista fides lozica mihi est adamantina nullis
 Peruis fortunę iaculis. dum talibus orat
 Porphyrius tumido bilem sub pectore Lesar
 Rodit: et impatiens vultus obscurat herynnio
 Et circumpositis stimulat p̄cordia flammis.
 Dux animum firmante deo nil territus atra
 Fronte quid atrocidudum concepta venena
 Lozoe premis dixit. ne pars innocia vitę
 Vlla tuę dignum venia te reddere possit
 Inciperumpe moras. aperi crudelia tandem
 Ora. sarcellibus diris mea funera manda.

arsis dicit p̄palle
liber etc.
ambrosia graec d̄ t̄leu
diuinitas latin
cinis d̄ parca scriptura
ad q̄ puluisc̄ a h̄u
ita accipitur
ad d̄arud d̄ q̄ si at
ignis r̄d̄ q̄ sit ignis q̄ si
por p̄ros q̄ a d̄p̄
ignis latin.
lozica n̄
et iach
et p̄d̄h̄

P 8

Membra iubelananda feris in litore spargi
 Defuncti careamus huino: careamus harena.
 Corpora iacentur monstris laceranda marinis
 Discite crudeli proceres seruire tyranno
 Rege sub ingrato sub iniqui principis umbra
 Seruitijs emittitur mors obscurissima longis.
 Rumpitur inflatum pectus: mentisq; superbe
 Nec frenare potest nec dissimulare furorem
 Cesar: in extremis ardet iam faucibus ira.
 Non aliter q̄ cum sicco sub fomite dormit
 Ignis ⁊ afflatu crebro excandescit ⁊ aura
 Exilit: ⁊ tremule rutilant per nubila flamme.
 Ferte citi procul hinc hominem: date vincula clamat
 Lūq; suo totam domino ingulate cohortem
 Duce ducis infecti traxit contagia: finem
 Sacrilegis dabit ista dies. Per numina iuro
 Per iouis eternum imperium fulmenq; trifidum
 Ibitis ad letum: stygiaq; videbitis yndas
 Dur ⁊ tota cohors missis ad colla catenis.
 O funesta dies o lamentabile tempus
 O furor o rabies o detestabile virus
 O dolor o regum impietas o mortua virtus:
 Ducitur: ⁊ longa properant ad funera pompa
 Ventum erat ad litus. cum dux fortissimus egros
 Alloquitur comites turbataq; pectora firmat.
 O socij mecum terre pelagiq; labores
 Experti totiens: longiq; pericula passi
 Militie quid vos terret presentia mortis?
 Duce celerem cursu Zephyrum volucremq; sagittam
 Vincit: vbi fortes animi generosaq; virtus

m̄ a d est pectus
 flamme

fomine ignis d̄
 or alius d̄ d̄
 dicitur ignis d̄ flamme
 et flamme d̄ d̄
 vel aliud d̄ d̄

fulmen trifidum
 d̄ d̄ d̄
 d̄ d̄ d̄
 d̄ d̄ d̄

pompa frat̄
 ita ut d̄ d̄
 d̄ d̄ d̄
 d̄ d̄ d̄

LORDAQ ad horrendos nunq̄ perterrita casus:
Ponite tristitiam. rectos attollite vultus.
Lernite perpetuo fulgentem lumine mundum.
Aethereaq̄ domos. animis ea patria nostris.
Et quid feminea pavidę formidine frontes
Despiciunt terras: hodie veniemus in astra.
Sic ait. ⁊ Christo sacrum pęana canentes
Accipiunt altos pronis cervicibus enses.
O mors clara virum vita pęstantior. olim
Floria cum rapidę purgarint sęcula flamme
Vembra memor vestri deus immortalia reddet.
Interea gaudere bonis cęlestibus inter
Spirituum cętus alacres: et sancta precati
A flumina terrigenis Christi implozate fauorem
Pectora trunca iacent. fusoq̄ rubescit harena
Sanguine. mactata est duplex hecatomba tonanti.
Lum duce bis centum comites in littoze cęsos
Christigenę effossis męsti imposuere sepulchris.
Et iam prona dies nocti cędebat: ⁊ vmbz
Occiduo radians excelsam lumine Lalpem
Lum furij sęsar longis iam fessus et ira
Sic secum. Que tanta istis constantia: quodnam
Robur inest animis tantum: que pectora virtus
Inconcussa regit: que spes: que pęmia tanti?
Morte quid expectant obita? Neq̄ credere dignum est
Sanctius his numen: quorum res publica pauper
Quam nostris qui regna tenent telluris ⁊ vnde
Illam ego numinibus gentem melioribus vi
Crediderim cuius terrena potentia maior
Flam si regna dei arbitrio terrena gubernant

In la rina

rina d. n. f. ala

mons apila
mons calpe

f. 10. 10. 10. 10.

Lumina: vt albenti videare simillima saxo
Coniugis assyrię verso quę in marmore vultu
Fluxit z ardentem spectat fugitiua Bomozam.
Deu quidnam contra genium moremq; iuuentę
Dolliciemq; tui serus generisq; superbi
Stemma supercilio spernis regalita toruo
Imperia: ah demens: tu blandimenta minasq;
Despicias. z surda perstas immobilis aure.
Tu populo spolia s vrbem: tu coniugeregem.
Dilicibusq; ducem: duce Lyrenensia regna.
Et miseremur adhuc: z te seruare parati
Ditibus alloqmur verbis. Genus aspice quatum
Romanu pietate valet. Ditesce parumper.
Si seruire pudet. mecum regnabis. habeto
Coniugis extinctę thalamos. Romana videbis
Denia. z incedes latiam regina per vrbem
Quod tua gentilis quondam Cleopatra tumultu
Ambit Actiaco tu Cesare digna marita
Accipe largimur sine bello z sanguine regnum.
Sic ait z cęco languet Parentius igne.
Illa velut dorsum medijs in fluctibus ingens
Uapulat assiduis z nunq; vincitur vndis:
Desine plura: nefas iterum me nubere dixit.
Furpsimus. inserto nuptam manus indicat auro.
Et mihi nunc alacres nitidis coniuua mensis
Virq; locerq; parant. hodie subitura mariti
Limen. z e tenebris claros aditura penates.
Nec sum dura. fidem seruo. Tu sanguine gaudes
Non ego. tu tanti sceleris durissimus auctor.
Hęc vbi dicta. videns atrox immota tyrannus

*supplendit stat illos dicit
suo oculis de sum lu ppa
Stemma / tos / Et stam
Et puzaro dicit q.*

Tu grauibus p[re]stam tenebris in clara vocasti
Lumina: tu manes tu das superare tyranum.
Et modo tam vario functam discrimine tandem
Ad palmam regnumq[ue] vocas. Da numine dextro
Egressus animo faciles: reditusq[ue] secundos
In patriam celiq[ue] domos. hanc accipe mentem.
Et prolem ne sperne tuam de fauce reuulsam
Ditis: et oranti famule tua limina pande:
Et si quando memor quisquaq[ue] certaminis huius
Implorabit opem. Pater exorabilis esto.
Finierat subito cum vox audita per auras.
Annuimus. segura veni. Tum poplite flexo
Et crucis explicita per pectus imagine lictor
Uerberat orantem gladio. Pro cede cruenta
Lac niueum fluxit: tellus incanduit albo
Sanguine. lingua deum neruis delusa recisis
Personat: et moriens verba imperfecta relinquit.
Lesa solo iacet atq[ue] in celum vita recessit.
Affuit ex templo superum de sedibus agmen
Spirituum duplex: vnum quod corpore nudam
Suscipiat mentem. dulciq[ue] ad sidera cantu
Transferat. exanimis aliud quod tolleret artus.
Insolita noua luces dies in nocte refulsit:
Atq[ue] repentinum subito cum lumine fulgur
Emicuit ceu cum frangit caua nubila fulmen
Cum grauis ardentem succendit Julius estum
Euolat attonitus lictor: trepidiq[ue] ministri
Lorripuere fugam. Toto symphonia celo
Spargitur. et mixta vocum dulcedine carmen
Altra perit. sensumq[ue] abiens discedit ab aure.

Visas per celi tractus ascendere nubes
 Lucida persimilis soli lucentior astro
 Luciferi: et claro rutilantem lumine caudam
 Ducere. et ignifero ferri ultra sidera cursus
 Et caput insertare polo. patuere tonantis
 Atria. curuatus leto pater obuia vultu
 Brachia diffundens reduci dedit oscula natę
 Et triplici claram radiauit sidere frontem
 Altera spirituum legio collegit ab hortis
 Balsa ma iudęis aloes myrthęę liquoręę
 Ablutosq; vadis artus et odoribus vinctos
 Aereum per iter rubritians equora ponti
 In montes arabum summeq; cacumina Sing
 Transtulit. et corpus pario clausere sepulchro
 Quod superum fecere manus: Opobalsama semper
 Darmoz odoratum sudat: quibus egra iuuantur
 Corpora: difficiles isto cęromate morbos
 Indigens pellunt. sacros Alabastra liquores
 Atq; salutare lachrymas oleiq; fluentis
 Accipiant guttas. mębris honor iste sepulchris.

¶ Finis.

¶ Francisci Cereti Parmensis Turis Pontificis
 Scholaris studioſissimi in inuidū lęorę Carmę.

¶ Huic quid tantum iuuat excaędescere lector?
 Et Rhodęę Linguę ponere sacra focis?
 Theriacę similis sine sensu et mente loquenti
 Cur iacis in Vatem verba Lanina pium
 Et merito sceleris tanti dabis improbe pęnas
 Adere scis grauius q; maledicta pati.

Liude si nescis Superum Regina Poetana
Hunc fouet: z Costo nata parente Dea.
In quarum Laudes quantum certauerit: arte
Pindarica fulgens testificatur opus:
Nulla erat (infandum facinus) reuerentia celo:
Squalidus inculto numine Christus erat:
Nec pius ad sedes hominem reuocauit olympi
Restituens nostro mystica Sacra deo.
Protulit in lucem veterum monumenta parentum:
Quicquid z a Christo lex noua nostra capit.
Ergo tuos tandem mores deponere ferinos:
Et memori vatis pectore nomen habet:
Detur z Euripidis versum transferre sepulchro
Qui fuit Aemathio conditus ante solo.
Nulla erate tua o vates monumenta peribunt
Faridice Dantus: Virgiliq; nepos.

Secunde parthenices opus diuinum
Dauentrie impressum. per me Iaco-
bum de Breda. Anno dñi. M. cccc. v
In festo sci Viti z Modesti marty.

